

Zestawienie uwag do projektu ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych na dzień 02.03.2017 r.

1. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych

Lp.	Jednostka redakcyjna / część projektu ustawy	Nazwa podmiotu, który przedstawił stanowisko/ opinię	Stanowisko / opinia podmiotu	Stanowisko MSiT
1		Polskie Stowarzyszenie Pilotów Wycieczek	W ocenie Polskiego Stowarzyszenia Pilotów Wycieczek zaproponowany projekt Ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych jest odpowiedzią na wcześniej prowadzone prace i konsultacje w ramach opracowywania "Białej księgi ustawy o usługach turystycznych". Naszym zdaniem całościowo reguluje on i poprawia zagadnienia prawne rozwiązań związanych z zabezpieczeniem podróży przed skutkami niewypłacalności organizatorów turystyki i podmiotów ułatwiających nabywanie usług turystycznych.	MSiT podziela w całości stanowisko Stowarzyszenia w przedmiotowej kwestii.
2		Stowarzyszenie Organizatorów Incentive Travel	W Projekcie, nie został uwzględniony postulat SOIT, dotyczący wprowadzenia równowagi stron przy zawarciu umowy o organizację podróży korporacyjnej, w przypadku wystąpienia nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności. SOIT proponował wprowadzenie do Projektu zapisu, który umożliwiałby stronom umowy o organizację podróży korporacyjnej wprowadzenie do jej treści takiego postanowienia, że organizator ma prawo do żądania od drugiej strony takiej umowy zwrotu lub zatrzymania kwoty obejmującej faktycznie poniesione i udokumentowane koszty związane z przygotowaniem podróży korporacyjnej. Stowarzyszenie argumentowało, że takie odstępstwo od harmonizacji jest dozwolone, biorąc pod uwagę zapisy preambuły Dyrektywy, która, dążąc do unikania niepotrzebnego obciążania przedsiębiorców (19), wskazywała na możliwość wprowadzenia przepisów krajowych odpowiadającym wszystkim lub niektórym przepisom dyrektywy w odniesieniu do umów nieobjętych zakresem jej stosowania (19a), oraz nawiązywała do istotnej różnicy w poziomie ochrony wymaganej w przypadku konsumentów i małych przedsiębiorców, a tych którzy aranżują usługi turystyczne na podstawie umowy ogólnej, często obejmującej wiele usług turystycznych lub też określony okres, na przykład z biurem podróży; ten ostatni rodzaj aranżowanych usług turystycznych nie wymaga takiego poziomu ochrony, jaki przewiduje się dla konsumentów (7).	MSiT nie podziela stanowiska Stowarzyszenia w przedmiotowej kwestii. Z uwagi na wyłączenie zawarte w art. 4 projektu ustawy kwestie konstruowania umów generalnych zostały w rzeczywistości pozostawione poza zakresem regulacji projektu. Konstrukcja tych umów została zatem pozostawiona znacznej swobodzie stron. Stąd też może ona zostać tak ukształtowana, aby interesy obu jej stron nie zostały naruszone.

3	Zrzeszenie Agentów IATA	Z ustawy musi jednoznacznie wynikać, czy przedsiębiorca wpisany do rejestru organizatorów turystyki i podmiotów ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych jako "organizator turystyki" może jednocześnie ułatwiać nabywanie powiązanych usług turystycznych zgodnie z art. 60 ust 1 i 5, art 5 pkt 8, oraz art 6 pkt 2 lit e i nie musi występować o wpis do wspomnianego rejestru jako "podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług". Zapis ten powinien być klarowny i jednoznaczny.	Uwaga niezasadna. Zasygnalizowany problem został jednoznacznie rozstrzygnięty w przepisach ustawy. Przedsiębiorca decyduje jakie usługi turystyczne chce świadczyć. W konsekwencji tej decyzji musi uzyskać wpis do rejestru w odpowiednim zakresie. Jeżeli zmienia, w tym poszerza zakres świadczonych usług o ułatwanie powiązanych usług turystycznych, jest zobowiązany do zmiany posiadanego wpisu lub uzyskania nowego.
4	Zrzeszenie Agentów IATA	W ustawie należy wymienić konkretne obowiązki przedsiębiorcy wynikające z Dyrektywy 2015/2302 zamiast odsyłać do szukania informacji, formularzy i załączników we wspomnianej dyrektywie (np. art 9 pkt 3 lub art 9 pkt 5, 4).	Uwaga niezasadna. Wprowadzenie odesłań, o których mowa w uwadze wynikało z dwóch zasadniczych przyczyn. Po pierwsze, z treści samej dyrektywy. Nadmienić w tym miejscu trzeba, że zobowiązuje ona państwa członkowskie do maksymalnej harmonizacji. Po drugie, stanowiło to odpowiedź na uwagi co do prawidłowości implementacji do ustawy tych załączników.
5	Fundacja Dajmy Dzieciom Siłę	W ocenie autorów uwag konieczna jest szersza nowelizacja przepisów obecnej ustawy o usługach turystycznych w projekcie ustawy tj. także w zakresie przepisów dotyczących usług hotelarskich poprzez wprowadzenie możliwości sprawdzania przez osoby prowadzące tego rodzaju działalność danych osobowych dzieci. Zmiany te mają zapewnić większe bezpieczeństwo dzieci i zapobiegać wykorzystywaniu seksualnemu.	W ocenie MSiT, jakkolwiek uwaga sygnalizuje istotny społecznie problem seksualnego wykorzystywania małoletnich w obiektach hotelarskich, to jednak z uwagi na przedmiot regulacji - implementacja dyrektywy 2015/2302 - nie może ona zostać zrealizowana w ramach niniejszego projektu ustawy. Proponowana zmiana pozostaje bowiem poza zakresem regulacji.
6	Stowarzyszenie Konferencje i Kongresy w Polsce	Wnosimy aby turystyka przyjazdowa i turystyka krajowa, które z góry zwolnione są z jakichkolwiek składek do TFG, były też zwolnione z obowiązku prowadzenia wykazów umów i sporządzania deklaracji.	Uwaga nie może zostać uwzględniona. Gromadzenie przedmiotowych danych jest niezbędne do prowadzenia statystyk oraz analizowania funkcjonowania rynku usług turystycznych, a także dla potrzeb analiz TFG.
7	Polski Związek Organizatorów Turystyki	Rozdział 6 - Umowa o udział w imprezie turystycznej - sugerujemy zatytułować identycznie jak Rozdział II z Dyrektywy 2015/2302: Rozdział 6 Obowiązek informacyjny oraz treść umowy o udział w imprezie turystycznej.	W ocenie MSiT uwaga jest zasadna, uwzględnienie jej przyczyni się do czytelniejszego układu treści projektowanego aktu normatywnego.
8	Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze	Uważamy, że przekazany nam projekt jest bardziej zgodny z treścią obrad warsztatów ekspertów Komisji Europejskiej z przedstawicielami Państw Członkowskich niż z samą treścią Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej. Ustalenia obrad ekspertów są nieuzasadnioną nadinterpretacją naruszającą w swojej istocie uznawane przez Unię Europejską prawa człowieka i obywatela. Mogą one - w naszym przekonaniu - w sposób zdecydowanie niekorzystny wpłynąć na realizację fundamentalnego prawa do zrzeszania się obywateli (szczególnie w sferze turystyki), zawęzić sferę turystyki społecznej oraz źle wpłynąć na realizację poprzez turystykę przesłań kościołów, a także na realizację Europejskiej Karty Sportu.	Trudno do końca zgodzić się z zaprezentowanym stanowiskiem. Przedstawiony projekt przede wszystkim stanowi implementację dyrektywy oraz - w takim zakresie w jakim było to możliwe - uwzględnia uwagi i wnioski przedstawicieli rynku turystycznego. Przy tworzeniu projektu uwzględniano także doświadczenia z warsztatów ekspertów Komisji Europejskiej. Kluczowe znaczenie dla zapisów projektu, co wypada raz jeszcze podkreślić, miała treść dyrektywy.

9		Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze	<p>Przywołany w art. 1 dyrektywy cel określa się jasno: - „przyczynienie się do prawidłowego funkcjonowania rynku” i „osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony konsumentów”, ale „w odniesieniu do umów zawieranych pomiędzy podróżnymi a przedsiębiorcami”. Tymczasem projekt ustawy, zgodnie z niezrozumiałą dyspozycją gremium ekspertów, tworzy nakaz umów z wszystkimi wynikającymi z tego konsekwencjami także dla relacji mających zdecydowanie inny charakter. W odczytywaniu art. 2 wbrew wszelkim regułom legislacji i wykładni systemowych ust. 2 będący wyjątkiem w odniesieniu do przedsiębiorców, o których mowa w ust. 1 traktuje się jako zasadniczy w odniesieniu do wszelkich podmiotów. Jest to nadinterpretacją w oparciu na nie mających charakter bezwzględnej normy zapisów preambuły z zapisem tytułowym „mając na uwadze” i co więcej jeszcze traktowanej zdecydowanie wybiórczo. Punkt 21 preambuły mówi wprost, że państwa członkowskie „pozostają właściwe odnośnie stosowania dyrektywy w dziedzinach nieobjętych zakresem stosowania”. Kluczem jest więc rozumienie owego zakresu. Dyrektywa w swojej części stricte normatywnej mówi o przedsiębiorcach. Projekt ustawy bałamutnie zmienia treść regulacji z podmiotowo-przedmiotowej na przedmiotowo - podmiotową. Zgodnie z takim pojmowaniem prawa każda działalność w sferze turystyki staje się imprezą turystyczną, a każdy podmiot przedsiębiorcą, albo w tym kontekście quasi przedsiębiorcą z sankcją kamą do 3 lat więzienia. Warto zwrócić uwagę na zapis nad rozdziałem I Dyrektywy przyjmują niniejszą dyrektywę. I od tego zapisu zaczynają się zobowiązania Państw członkowskich.</p>	<p>Zgłoszoną uwagę między innymi z uwagi na nieprecyzyjny język i sposób jej sformułowania trudno uznać za uzasadnioną. Zapisy dyrektywy zostały prawidłowo odczytane i transponowane do projektu. Dogłębna lektura definicji zawartych w art. 3 dyrektywy prowadzi do wniosku, że impreza turystyczna oraz powiązane usługi turystyczne są pojmowane bardzo szeroko, choćby z tej przyczyny aby zapewnić niezbędną ochronę podróżnym. Projekt ustawy nie wprowadza "nakazu umów", a jedynie obowiązek ich ewidencjonowania właśnie na potrzeby "prawidłowego funkcjonowania rynku" oraz "osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony". Zapewnia to niezbędną transparentność przedsiębiorcom, w szczególności w wypadku kontroli, a podróżnym pomoc w sytuacji niewypłacalności. Oczywiste jest przy tym, że każdy zakup usługi turystycznej stanowi w rzeczywistości umowę. Jej forma nie ma istotnego znaczenia, choć i w tym zakresie dyrektywa, co jak się wydaje umknęło uwadze autorów uwag, wprowadza pewne ograniczenia. Wystarczy przypomnieć, że w wypadku jednoczesnej obecności podróznego i organizatora turystyki istnieje obowiązek sporządzenia potwierdzenia zawarcia umowy na piśmie (art. 6 ust. 1 dyrektywy).</p>
10		Federacja Konsumentów	<p>Zdaniem autorów uwag ustawa powinna zawierać normę odpowiadającą aktualnemu brzmieniu art. 16 b ust. 5 ustawy o usługach turystycznych.</p>	<p>Uwaga co do zasady trafna. Stosowna regulacja zostanie wprowadzona do projektu ustawy poprzez odesłanie do przepisów ustawy o prawach konsumenta (art. 59 projektu ustawy).</p>
11		Izba Turystyki Rzeczypospolitej Polskiej	<p>Turystyka przyjazdowa i turystyka krajowa, która z góry zwolniona jest z jakichkolwiek składek powinna być zwolniona z obowiązku prowadzenia wykazów umów i sporządzania deklaracji. Taki wniosek jest słuszny bowiem jest sporo biur, które zupełnie niepotrzebnie muszą poświęcać czas i energię na tworzenie zestawień i deklaracji a nie pociąga to za sobą żadnych obowiązków składkowych.</p>	<p>Uwaga niezasadna. Gromadzenie przedmiotowych danych jest niezbędne do prowadzenia statystyk oraz analizowania funkcjonowania rynku usług turystycznych, a także dla potrzeb analiz TFG oraz na wypadek "niewypłacalności" przedsiębiorcy.</p>
12		Izba Turystyki Rzeczypospolitej Polskiej	<p>Jak widać z załącznika nr 3 stowarzyszenia i organizacje społeczne, które mogą pełnić rolę Organizatora Turystyki dalej są pomijane w Ustawie, gdyż zapisy od jakiego momentu muszą spełniać obowiązki Organizatora są niejasne. Jeżeli Klub sportowy wyjeżdża kilka razy w roku na wycieczki to trzeba określić kiedy będzie podlegał pod przepisy Ustawy. Nie można twierdzić, że wszystkie wyjazdy są non profit i realizują cele statutowe.</p>	<p>Uwaga niezasadna. Wyłączenia spod zakresu stosowania ustawy zostały przygotowane zgodnie ze stosownymi zapisami dyrektywy, są ich dosłownym odzwierciedleniem. Z uwagi na obowiązek maksymalnej harmonizacji (art. 4 dyrektywy) nie mogą zostać ujęte w inny sposób (ani zawężająco, ani rozszerzająco).</p>

13		Federacja Konsumentów	Zdaniem autorów uwag konieczne jest wprowadzenie zapisu regulującego kwestię naprawienia szkody niemajątkowej wyrządzonej w wyniku nieprawidłowej realizacji usług turystycznych (imprezy turystycznej). Przepis art. 40 ust. 7 projektu ustawy mówi wprost o rekompensacie, zaś art. 42 ust. 2 mówi tylko o odszkodowaniu za poniesione szkody. Jednoznacznie uregulowanie tej kwestii wyeliminuje ewentualne wątpliwości.	Uwaga niezasadna. Regulacje przewidziane w projekcie umożliwiają dochodzenie naprawienia szkody niematerialnej. Obejmują one szkodę w pełnym jej rozumieniu. Wypada w tym miejscu przypomnieć, że szkoda obejmuje szkodę materialną oraz szkodę niematerialną. Nie ulega przy tym wątpliwości, że niektóre przepisy, jak choćby wskazany art. 40 ust. 7 projektu ustawy, kwestię szkody niematerialnej ujmują w sposób szczególny. Przepisy regulujące tę materię w projekcie ustawy odpowiadają przepisom dyrektywy. Nie można przy tym tracić z pola widzenia wynikającego z art. 4 dyrektywy obowiązku maksymalnej harmonizacji. Ogranicza on bowiem swobodę ustawodawcy. Nie wyklucza to jednak możliwości dochodzenia zadośćuczynienia na zasadach ogólnych (art. 63 projektu ustawy).
14		Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego	Analizując Rozdział 9 projektowanej ustawy w zakresie zmiany w przepisach obowiązujących oraz przepisach przejściowych i końcowych, zauważono brak zmian w przepisach w sprawie jednolitych rzeczowych wykazów akt. Projektodawca zakłada, zgodnie z art. 64, iż ustawa wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2018 r., czyli do 30 czerwca 2018 r. będziemy posługiwać się jednolitym rzeczowym wykazem akt organów województwa i urzędów marszałkowskich na podstawie Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (5222 Organizatorzy turystyki i pośrednicy turystyki, 5223 Kontrole organizatorów turystyki i pośredników turystyki). W nawiązaniu do powyższego pojawia się pytanie w jaki sposób klasyfikować i kwalifikować dokumentację związaną z organizatorami turystyki i podmiotami ułatwiającymi nabywanie powiązanych usług turystycznych z dniem 1 lipca 2018 r.	Uwaga niezasadna. Problem podniesiony w jej ramach całkowicie wykracza poza zakres regulacji ustawy. Trudno oczekiwać w projekcie ustawy <u>dotyczącej usług turystycznych</u> regulacji instrukcji kancelaryjnej.
15		Polska Izba Turystyki Młodzieżowej	Zdaniem autorów uwag projekt ustawy uwzględnia wcześniejsze postulaty w zakresie wysokości składek do Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego (0 zł dla turystyki krajowej i państw ościennych). Autorzy postulują objęcie składką 0 zł turystyki dzieci i młodzieży do krajów europejskich z wykorzystaniem transportu autokarowego.	Uwaga niezasadna. Nadmienić wypada, że kwestie wysokości składek zostaną uregulowane w rozporządzeniu.
16		Polska Izba Turystyki	Wprowadzenie rejestru imprez okazjonalnych.	Uwaga niezasadna. Brak takiego wymogu w świetle przepisów dyrektywy. Propozycja stanowi zatem nadregulację. Prowadzi ponadto do nałożenia nieuzasadnionych i nadmiernych obowiązków.

17		Polska Izba Turystyki	Niespójności w ramach funkcjonowania filarów zabezpieczeń.	Uwaga niezasadna. Opracowany w projekcie ustawy system zabezpieczeń finansowych jest spójny i kompletny. Uwzględnia on uwagi i doświadczenia z dotychczasowego funkcjonowania tego systemu. Tzw. II filar (TFG) stanowi uzupełnienie I filaru i jest od niego niezależny. Istnienie TFG nie może skutkować obniżeniem zabezpieczeń z I filaru, gdyż korzystanie ze środków zgromadzonych w TFG stanowi <i>ultima ratio</i> .
18		Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego	Definicje wskazane w ustawie powinny jak najdokładniej określać pojęcia użyte w dokumencie. Lakoniczne sformułowania (użyte np. w art. 4 pkt 1 "okazjonalnie", "ograniczonej grupie podróżnych", w art. 6 pkt 2 lit. c "są reklamowane lub sprzedawane przy użyciu określenia: "impresa turystyczna" lub podobnego" czy w art. 6 ust. 2 "usługi te nie stanowią znaczącej części łącznej (...) istotny element tego połączenia" i art. 7 ust. 2 mogą być interpretowane różnie przez poszczególne podmioty czy urzędy marszałkowskie.	Uwaga niezasadna. Nie jest możliwe wprowadzenie dodatkowych definicji do projektu ustawy, w szczególności zdefiniowanie wskazanych przez autora uwag sformułowań. Po pierwsze, możliwości takiej nie przewiduje dyrektywa, która wprowadza obowiązek maksymalnej harmonizacji. Po drugie, definicje zawarte w projekcie ustawy odpowiadają definicjom z dyrektywy 2015/2302. Po trzecie, wprowadzenie definicji sformułowań proponowanych przez autora uwag, prowadzi do nadmiernej kazuistyki. Nie jest zatem możliwe bardziej precyzyjne ujęcie wskazanych sformułowań. Nadmienić wypada ponadto, że dyrektywa celowo posługuje się kilkukrotnie pojęciami niedookreślonymi, aby pozostawić pewną swobodę w ich wykładni.
19	art. 1	Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze	Proponujemy nowy art. 1 o następującej treści: 1. Celem ustawy jest wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 2015/2302 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych, która ma przyczynić się do prawidłowego funkcjonowania rynku i osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony konsumentów w odniesieniu do umów zawieranych pomiędzy podróżnymi, a przedsiębiorcami dotyczącymi imprez turystycznych oraz powiązanych usług turystycznych. 2. Ustawę stosuje się do imprez turystycznych oferowanych do sprzedaży lub sprzedawanych podróżnemu przez przedsiębiorców oraz do powiązanych usług turystycznych, których zamawianie jest ułatwione podróżnym przez przedsiębiorców. Jest to więcej niż zgodne z treścią art. 1 Dyrektywy określającego podmiot regulacji i art. 2 określającego zakres stosowania. Dyrektywy. Po przyjęciu - na co liczymy - naszej propozycji trzeba na nowo dokonać lektury projektu dokonując, o ile zajdzie taka potrzeba stosownych zmian.	Uwaga niezasadna. Wprowadzenie zaproponowanej zmiany jest sprzeczne z zasadami prawidłowej legislacji. Przedmioty zapis, o ile w ogóle można rozważać jego wprowadzenie do projektu ustawy, mógłby zostać zamieszczony w preambule, która jednak nie jest przewidywana. Niemniej uważna lektura projektu wskazuje, że odesłanie dotyczące implementacji dyrektywy 2015/2302 zostało w nim zawarte w przypisie na pierwszej stronie projektu ustawy. Równocześnie pragniemy zauważyć, że niniejszy projekt ustawy jest spójny z ustawą o swobodzie działalności gospodarczej oraz ustawami o systemie oświaty i o sporcie. Nie można przy tym tracić z pola widzenia, że rynek turystyki jest specyficzny, stąd też wymaga specyficznej, dostosowanej do jego realiów regulacji prawnej.

20	art. 1 ust. 1 pkt 1	Konferencja Episkopatu Polski	W art. 1 ust. 1 pkt 1 po słowach „są zawierane przez” wykreślić słowa „podmioty” i zastąpić słowem „przedsiębiorców”.	Uwaga nie może zostać uwzględniona. Nie jest możliwe zastąpienie wskazanego w projekcie ustawy pojęcia, pojęciem przedsiębiorcy. Trzeba bowiem mieć na względzie, że przedmiotowy przepis stanowi praktycznie dosłowną transpozycję norm dyrektywy. Nie można przy tym tracić z pola widzenia, iż w świetle art. 4 dyrektywy, który wprowadza obowiązek maksymalnej harmonizacji, odstępstwo od zapisów przyjętych w dyrektywie nie jest możliwe.
21	art. 2	Marszałek Województwa Lubuskiego	W przepisie w odniesieniu do ustawy o swobodzie działalności gospodarczej podano w jej publikatorze błędny nr pozycji w Dzienniku Ustaw tj. 1827, zamiast 1829.	Uwaga zasadna. Publikator został poprawiony. Wskazany błąd wynikał z pomyłki pisarskiej.
22	art. 2	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego	W przepisie w odniesieniu do ustawy o swobodzie działalności gospodarczej podano w jej publikatorze błędny nr pozycji w Dzienniku Ustaw tj. 1827 zamiast 1829.	Uwaga zasadna. Publikator został poprawiony. Wskazany błąd wynikał z pomyłki pisarskiej.
23	art. 4	Polska Izba Turystyki	Problem ze zdefiniowaniem użytych w tym przepisie pojęć okazjonalnie, ograniczona liczba, niekomercyjnie.	Uwaga niezasadna. Nie jest możliwe wprowadzenie dodatkowych definicji do projektu ustawy, w szczególności zdefiniowanie wskazanych przez autora uwag sformułowań. Po pierwsze, możliwości takiej nie przewiduje dyrektywa, która wprowadza obowiązek maksymalnej harmonizacji. Po drugie, definicje zawarte w projekcie ustawy odpowiadają definicjom z dyrektywy 2015/2302. Po trzecie, wprowadzenie dodatkowych definicji, tj. definicji sformułowań proponowanych przez autora uwag, prowadzi do nadmiernej kazuistyki. Nie jest zatem możliwe bardziej precyzyjne ujęcie wskazanych pojęć, sformułowań. Wypada przy tym zauważyć, co jak się wydaje umknęło autorowi uwagi, że implementacji podlegają przepisowi dyrektywy, a nie jej motyw.
24	art. 4	Stowarzyszenie Konferencje i Kongresy w Polsce	Zawarte w tym przepisie wyłączenie może wyłączyć również spod zakresu stosowania ustawy uczestników kongresów i targów. Jest on niespójny z zapisami Białej Księgi. Ponadto wątpliwości budzi, że osoby zatrudnione, czy przedstawiciele wolnych zawodów nie mogą być wyłączeni spod przepisów ustawy. Nasuwa się również wątpliwość, czy umowy na podróże służbowe związane z udziałem w kongresie lub targach są również wyłączone z przepisów ustawy.	Uwaga wydaje się niezrozumiała. Imprezy turystyczne i powiązane usługi turystyczne nabywane na podstawie umowy generalnej o organizowanie podróży służbowych zawieranych pomiędzy przedsiębiorcą a inną osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej działającą w celach związanych z jej działalnością odpłatną, zarobkową lub zawodową są wyłączone spod zakresu stosowania ustawy. Wyłączenie zawarte w przytoczonym przepisie jest jednoznaczne, stąd nie powinno budzić żadnych wątpliwości. Stanowi ono dosłowną transpozycję przepisu dyrektywy.

25	art. 4	Izba Turystyki Rzeczypospolitej Polskiej	Dlaczego osoby podróżujące służbowo, samozatrudnione lub przedstawiciel tzw. wolnych zawodów nie mogą podróżować na podstawie takiej umowy np. umowa generalna o kongres czy imprezę targową; biuro podróży organizujące kongres czy targi ma podpisaną umowę generalną na obsługę wszystkich uczestników z osobą prawną czy fizyczną, która odpowiada za część merytoryczną wydarzenia i jest właścicielem marki tego wydarzenia, a biuro podróży wykonuje zleczone czynności związane z podróżą służbową uczestników wydarzenia. Obsługa takich podróży powinna podlegać wyłączeniu z ustawy.	Uwaga niezasadna, nadto sformułowana w sposób trudny do odczytania. Wyłączenia zawarte w przedmiotowym artykule są jednoznaczne, zostały sformułowane precyzyjnie, stąd nie powinny nasuwać żadnych wątpliwości, w szczególności wyłączenie dotyczące tzw. umów generalnych.
26	art. 4 pkt 1	Konferencja Episkopatu Polski	Art. 4 pkt 1 projektu ustawy zawiera wyłączenie z zakresu obowiązywania ustawy działalności turystycznej podejmowanej w sposób okazjonalny, niezarobkowy i dla ograniczonej grupy podróżnych. Jest to kwestia ważna również z punktu widzenia realizacji zadań statutowych Kościoła, związanych m.in. z tradycyjnym ruchem pielgrzymkowym, realizowanym na zasadach niekomercyjnych, w szczególności dla członków wspólnot parafialnych, kół modlitewnych, organizacji charytatywnych czy edukacyjnych. Pozytywnie należy zatem odnieść się do faktu, iż w tym zakresie zapisy dyrektywy znalazły odzwierciedlenie w projekcie ustawy.	MSiT podziela w całości stanowisko KEP w przedmiotowej kwestii.
27	art. 4 ust. 1	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Agentów Turystycznych	Zgłaszaliśmy postulat uściślenia tego zapisu, tak aby zmniejszyć nadużywanie tego wyłączenia przez tzw. szarą strefę.	Uwaga niezasadna. Brak konkretnej propozycji. Dyrektywa 2015/2302 jest aktem prawa maksymalnej harmonizacji i każde doprecyzowanie może być potraktowane jako zbyt duża dolegliwość nałożona na swobodę przedsiębiorczości w ramach rynku wspólnego.
28	art. 4 pkt 1	Marszałek Województwa Lubuskiego	Prośba o zdefiniowanie użytych w tym przepisie pojęć "okazjonalnie" i "ograniczonej grupie podróżnych"	Uwaga niezasadna. Nie jest możliwe wprowadzenie dodatkowych definicji do projektu ustawy, w szczególności zdefiniowanie wskazanych przez autora uwag sformułowań. Po pierwsze, możliwości takiej nie przewiduje dyrektywa, która wprowadza obowiązek maksymalnej harmonizacji. Po drugie, definicje zawarte w projekcie ustawy odpowiadają definicjom z dyrektywy 2015/2302. Po trzecie, wprowadzenie dodatkowych definicji, tj. definicji sformułowań proponowanych przez autora uwag, prowadzi do nadmiernej kazuistyki. Nie jest zatem możliwe bardziej precyzyjne ujęcie wskazanych pojęć, sformułowań.
29	art. 4 pkt 2	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	Wprowadzenie do przepisu po słowach "przez podmioty" słów: "instytucje oraz osoby wskazane przez te podmioty, instytucje nie będące ich pracownikami". W opinii autora uwagi zdarzają się sytuacje, w których firmy organizują targi, seminaria, które trudno uznać za imprezy turystyczne.	Uwagę należy ocenić jako nieuzasadnioną. Przedmiotowa kwestia została jednoznacznie określona w dyrektywie. Z uwagi na wynikający z art. 4 dyrektyw obowiązek maksymalnej harmonizacji nie jest możliwe przyjęcie regulacji odbiegającej od zapisów dyrektywy. Na marginesie wskazać należy, że sygnalizowane "wyjazdy" jako organizowane sporadycznie (kilka razy w roku) lub na podstawie umów generalnych nie będą objęte zakresem regulacji ustawy.

30	art. 4 pkt 2	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	Proponuje się w art. 4 pkt 2 dookreślenie pojęcia „Umowy generalnej”, często zamiennie nazywanej umową ogólną. Wydaje się, że umowa ogólna ma trochę inny charakter niż umowa generalna. Naszym zdaniem należy zachować pojęcie umowy generalnej zawartej na wyłączność (lub nie) dla potrzeb organizacji podróży	Uwagę należy ocenić jako nieuzasadnioną. Przedmiotowe pojęcie jak i jego definicja zostały jednoznacznie określone w dyrektywie. Z uwagi na wynikający z art. 4 dyrektyw obowiązek maksymalnej harmonizacji nie jest możliwe przyjęcie regulacji odbiegającej od zapisów dyrektywy.
31	art. 4 pkt 2	Polska Izba Turystyki	Propozycja zastąpienia pojęcia podróży służbowej pojęciem podróży biznesowej.	Uwagę należy ocenić jako nieuzasadnioną. Przedmiotowa kwestia została jednoznacznie określona w dyrektywie. Przyjęta regulacja jest z nią w pełni zgodna (vide oficjalne tłumaczenie dyrektywy). Wypada przypomnieć, że wiążące w procesie implementacji są przepisy dyrektywy i ich brzmienie, a nie motywy dyrektywy.
32	art. 4 pkt 2	Zrzeszenie Agentów IATA	Sugerujemy usunięcie z art. 4 pkt 2 Projektu dodanego in fine sformułowania: "na rzecz osób zatrudnionych przez te podmioty". Doprowadzi to do uzgodnienia zakresu tego wyłączenia z zakresem przewidzianym Dyrektywą, która wyraźnie, mając na względzie odmienne zasady działalności branży business travel, objęła ją wyłączeniem.	Uwagę należy ocenić jako nieuzasadnioną. Przedmiotowa kwestia została jednoznacznie określona w dyrektywie. Przyjęta regulacja stanowi dosłowne przeniesienie treści oficjalnego tłumaczenia przepisów dyrektywy.
33	art. 4 pkt 2	Zrzeszenie Agentów IATA	W art. 4 pkt 2, który określa, kiedy nie stosuje się ustawy przy organizacji podróży służbowych należy uwzględnić oprócz obowiązku posiadania umów generalnych również pojedyncze zamówienia klientów firmowych - biznesowych, zamawiających wyjazdy dla swoich pracowników.	Uwagę należy ocenić jako nieuzasadnioną. Przedmiotowe pojęcie jak i jego definicja zostały jednoznacznie określone w dyrektywie. Z uwagi na wynikający z art. 4 dyrektywy obowiązek maksymalnej harmonizacji nie jest możliwe przyjęcie regulacji odbiegającej od zapisów dyrektywy.
34	art. 4 pkt 2	Zrzeszenie Agentów IATA	Wyznacznikiem powinien być cel i charakter wyjazdu, a być może płatnik, a nie to, czy osoby te są stricte zatrudnione przez firmę zlecającą organizację. Przy stwierdzeniu, czy występuje podróż służbowa.	Konieczność wyjaśnienia przedstawionego problemu przez podmiot zgłaszający uwagi.
35	art. 4 pkt 2	Stowarzyszenie Organizatorów Incentive Travel	Zaproponowana, zmieniona definicja „podróży służbowej”, zawarta w art. 4 pkt 2 Projektu nie budzi wątpliwości dotyczących zakresu wyłączenia business trips z regulacji ustawowej. Budzi natomiast wątpliwości co do poprawności stylistycznej jej zapisu, który, zdaniem Stowarzyszenia, powinien mieć następujący kształt: „2) imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych nabywanych na podstawie umowy generalnej o organizowanie podróży służbowych zawieranej [w Projekcie: zawieranych] pomiędzy przedsiębiorcą a podmiotem będącym inną osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, działającym w celach związanych z jego jej działalnością odpłatną, zarobkową lub zawodową, na rzecz osób zatrudnionych przez te podmioty.”	Uwaga zasadna. Stylistyczne brzmienie przepisu zostanie poprawione.

36	art. 4 pkt 3	Marszałek Województwa Lubuskiego	W opinii autora uwag brak ochrony ustawowej dla imprez turystycznych trwających krócej niż 24 godziny jest niekorzystne dla klientów, ich bezpieczeństwa. Wskazano, że tego rodzaju turystyka najczęściej występuje w rejonach przygranicznych. Może to prowadzić do nadużyć ze strony przedsiębiorców.	Uwaga niezasadna, choć wskazuje na problemy, których zaistnienia nie sposób ostatecznie wykluczyć. Nie mniej wskazać należy, że zakres przygotowanej regulacji odpowiada regulacji dyrektywy 2015/2302. Ta zaś nie przewiduje ochrony dla imprez turystycznych trwających poniżej 24 godzin, co w połączeniu z obowiązkiem maksymalnej harmonizacji (art. 4 dyrektywy), uniemożliwia wprowadzenie szerszego zakresu regulacji (objęcie ochroną ustawową także tzw. jednodniowych wycieczek).
37	art. 5	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	Art. 5 projektowanej ustawy zawierający definicje ustawowe należy uzupełnić o definicje następujących pojęć: „okazjonalnie” i „ograniczona grupa podróżnych” oraz „znacząca część łącznej wartości połączonych usług turystycznych” wskazane w art. 4 pkt 1 i art. 6 ust. 2 projektowanej ustawy.	Uwaga niezasadna. Wskazane klauzule generalne nie mogą być doprecyzowane, jako sprzeczne z duchem dyrektywy 2015/2302. Pojęcia te nie mogą zostać zdefiniowane przez ustawodawcę. Zostaną doprecyzowane przez orzecznictwo administracyjne i sądownoadministracyjne oraz przez doktrynę.
38	art. 5	Zrzeszenie Agentów IATA	Co oznacza każda inna usługa. Czy nie można pokusić się o wylistowanie usług, które są usługami turystycznymi. Oczywiście mamy świadomość, że nigdy nie uda się stworzyć w 100% zamkniętej listy, ale lista powinna być dłuższa. Np.: usługi przewodnickie, bilety wstępu, świadczenia rekreacyjne w SPA, posiłki, itp.	Uwaga zasadna, lecz nie może zostać uwzględniona. Racjonalny projektodawca posługuje się klauzulą generalną w związku z niezamkniętą listą takich usług. Klauzule te nie mogą być doprecyzowane, jako sprzeczne z duchem dyrektywy 2015/2302.
39	art. 5	Marszałek Województwa Podkarpackiego	Art. 5 projektowanej ustawy zawierający definicje ustawowe należy uzupełnić o definicje następujących pojęć: „okazjonalnie” i „ograniczona grupa podróżnych” oraz „znacząca część łącznej wartości połączonych usług turystycznych” wskazane w art. 4 pkt 1 i art. 6 ust. 2 projektowanej ustawy.	Uwaga niezasadna. Nie jest możliwe wprowadzenie dodatkowych definicji do projektu ustawy, w szczególności zdefiniowanie wskazanych przez autora uwag sformułowań. Po pierwsze, możliwości takiej nie przewiduje dyrektywa, która wprowadza obowiązek maksymalnej harmonizacji. Po drugie, definicje z projektu ustawy odpowiadają definicjom z dyrektywy. Po trzecie, wprowadzenie dodatkowych definicji proponowanych przez autora uwag, prowadzi do nadmiernej kazuistyki.
40	art. 5 pkt 1	Polska Izba Ubezpieczeń	Przyjęta w przepisie szeroka definicja usługi turystycznej powoduje niepewność co do tego, jakie faktycznie usługi są zaliczane do usług turystycznych.	Uwagę należy ocenić jako nieuzasadnioną. Przedmiotowe pojęcie zostało jednoznacznie zdefiniowane w dyrektywie. Definicja ta zawiera pewne pojęcia niedookreślone. Przyjęta w projekcie regulacja stanowi dosłowny odpowiednik zapisu dyrektywy. Możliwości odstępstwa w tej materii - wprowadzenia bardziej szczegółowej regulacji - nie przewiduje dyrektywa, która zobowiązuje do maksymalnej harmonizacji. Szczegóły można znaleźć w motywie 17 do dyrektywy.

41	art. 5 pkt 1	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	Proponuje się doprecyzowanie określenia „Zakwaterowanie w celach innych niż pobytowe”. Należy wskazać przykłady lub zamknięty katalog przypadków i/lub określenie czasookresu;	Uwaga niezasadna. Nie jest możliwe wprowadzenie dodatkowych definicji do projektu ustawy, w szczególności zdefiniowanie wskazanego przez autora uwag sformułowania. Po pierwsze, możliwości takiej nie przewiduje dyrektywa, która wprowadza obowiązek maksymalnej harmonizacji. Po drugie, definicje z projektu ustawy odpowiadają definicjom z dyrektywy. Te zaś zawierają pewne pojęcia niedookreślone. Po trzecie, wprowadzenie dodatkowej definicji - definicji sformułowania proponowanego przez autora uwagi - prowadzi do nadmiernej kazuistyki.
42	art. 5 pkt 3	Polska Izba Ubezpieczeń	Wprowadzona w tym przepisie definicja ustawy o imprezie turystycznej budzi wątpliwości, o jakie przypadki odrębnych umów chodzi. W szczególności nie jest jasne co należy rozumieć pod pojęciem usługi turystycznej.	Uwaga niezasadna. Nie jest możliwe wprowadzenie dodatkowych definicji do projektu ustawy, w szczególności zdefiniowanie wskazanego przez autora uwag sformułowania. Po pierwsze, możliwości takiej nie przewiduje dyrektywa, która wprowadza obowiązek maksymalnej harmonizacji. Po drugie, definicje z projektu ustawy odpowiadają definicjom z dyrektywy. Te zaś zawierają pewne pojęcia niedookreślone. Po trzecie, wprowadzenie dodatkowej definicji - definicji sformułowania proponowanego przez autora uwag - prowadzi do nadmiernej kazuistyki. Pojęcie usługi turystycznej zostało zdefiniowane w art. 5 pkt 1.
43	art. 5 pkt 4	Polska Izba Ubezpieczeń	Konieczne jest doprecyzowanie momentu rozpoczęcia wykonywania imprezy turystycznej.	Uwaga niezasadna. Nie jest możliwe wprowadzenie dodatkowych definicji do projektu ustawy, w szczególności zdefiniowanie wskazanego przez autora uwag sformułowania. Po pierwsze, możliwości takiej nie przewiduje dyrektywa, która wprowadza obowiązek maksymalnej harmonizacji. Po drugie, definicje z projektu ustawy odpowiadają definicjom z dyrektywy. Te zaś zawierają pewne pojęcia niedookreślone. Po trzecie, wprowadzenie dodatkowej definicji - definicji sformułowania proponowanego przez autora uwag - prowadzi do nadmiernej kazuistyki.

44	art. 5 pkt 6	Marszałek Województwa Lubuskiego	Niewystarczająca definicja "podróżnego". Przykładowo, czy obywatel, który nie chce zawrzeć umowy i np. sam skompletuje sobie pakiet od różnych przedsiębiorców oferujących usługi turystyczne, nie jest podróżnym.	Uwaga niezasadna. Definicja zaprezentowana w ustawie jest kompletna, prawidłowa i obejmuje wszystkie wypadki, także wypadek opisany w postawionym pytaniu. Ponadto definicja ta jest zgodna z definicją tego pojęcia zawartego w dyrektywie. Można zatem w tym miejscu poprzestać na stwierdzeniu, że już sam fakt zawarcia umowy z kilkoma przedsiębiorcami oferującymi usługi turystyczne będzie oznaczać, że ów kupujący ("obywatel") jest podróżnym i nabył on tzw. powiązane usługi turystyczne. Należy bowiem, na gruncie nowej ustawy, rozróżnić sytuacje zawarcia umowy o imprezę turystyczną od wypadków zawarcia kilku umów o różne usługi turystyczne tworzące powiązane usługi turystyczne.
45	art. 5 pkt 6	Polska Izba Ubezpieczeń	Z definicji nie wynika o jakich "umowach" jest w niej mowa. Niezrozumiałe jest twierdzenie, że podróżnym jest każdy kto chce zawrzeć umowę, natomiast pominięta jest osoba, która zawarła już umowę. Konieczna jest zatem zmiana tej definicji. Propozycja: "podróżny - każdy, kto zawarł umowę o udział w imprezie turystycznej lub jest uprawniony do podróżowania na podstawie takiej umowy, z wyjątkiem przedsiębiorcy zawierającego umowę w ramach prowadzonej działalności gospodarczej"	Uwaga niezasadna. Nie jest możliwe wprowadzenie dodatkowych definicji do projektu ustawy, w szczególności zdefiniowanie wskazanego przez autora uwag sformułowania. Po pierwsze, możliwości takiej nie przewiduje dyrektywa, która wprowadza obowiązek maksymalnej harmonizacji. Po drugie, definicje z projektu ustawy odpowiadają definicjom z dyrektywy. Te zaś zawierają pewne pojęcia nieodokreślone. Po trzecie, wprowadzenie dodatkowej definicji - definicji sformułowania proponowanego przez autora uwag - prowadzi do nadmiernej kazuistyki.
46	art. 5 pkt 7	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	Proponuje się uzupełnić definicję przedsiębiorcy o „podmioty nie będące przedsiębiorcami”. Obecnie z definicji nie wynika bezpośrednio, że przepisy ustawy dotyczą również podmiotów nie będących przedsiębiorcami w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, a zajmujących się nieokazjonalnie (w sposób ciągły, częściej niż kilka razy w roku) organizowaniem imprez turystycznych lub oferowaniem powiązanych usług turystycznych na zasadach niekomercyjnych dużej grupy podróżnych. Ponadto, należy doprecyzować poprzez określenie ilości takich imprez 3, 5 lub np. 8 oraz dookreślenia liczebności grupy podróżnych np. powyżej 40 osób.	Uwaga niezasadna. Definicja zaprezentowana w ustawie jest kompletna, prawidłowa i obejmuje wszystkie wypadki, także wypadek opisany w postawionym pytaniu. Ponadto definicja ta jest zgodna z definicją odpowiedniego pojęcia zawartego w dyrektywie. Po trzecie, zmiany w treści definicji wykluczają obowiązek maksymalnej harmonizacji wynikający z art. 4 dyrektywy.
47	art. 5 pkt 7	Konferencja Episkopatu Polski	Dyrektywa jednoznacznie określa jako „przedsiębiorców” podmioty, których działalność jest regulowana w jej ramach. Proponuje się zatem, aby przenieść do polskiej ustawy zapisy definiujące zarówno „przedsiębiorców”, korzystając z określeń art. 3 pkt 7 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2302 z dnia 25 listopada 2015 r., jak też „prowadzenie przedsiębiorstwa”, zgodnie z brzmieniem art. 4 pkt 5 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. oraz art. 43 Traktatu. Niezrozumiałym jest pominięcie w projekcie polskiej ustawy definicji zamieszczonej w art. 3 pkt 10 dyrektywy z 2015 r. Definicja ta bowiem dodatkowo wzmacnia zapisy wyłączeń określonych w art. 2 pkt 1 lit. a) i b) jednoznacznie określając w jaki sposób jest wykonywane „prowadzenie przedsiębiorstwa”.	Projektodawca nie posługuje się sformułowaniem prowadzenie przedsiębiorstwa w treści aktu normatywnego, stąd też nie istnieje potrzeba uzupełnienia słowniczka terminów ustawowych o wskazane w uwadze pojęcie.

48	art. 5 pkt 7	Konferencja Episkopatu Polski	W ramach definicji „przedsiębiorcy” dyrektywa wyraźnie określa cel działalności przedsiębiorcy - czyli działanie „w celach związanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub wykonywaniem wolnego zawodu”. W brzmieniu proponowanym w projekcie ustawy następuje odejście od powiązania działalności przedsiębiorcy z celem handlowym czy gospodarczym na rzecz „działalności odpłatnej, zarobkowej, czy zawodowej”, co wydaje się znacznym rozszerzeniem zakresu regulowanej działalności poprzez odmienne definiowanie celu prowadzonej działalności. Nie każda bowiem działalność odpłatna jest działalnością gospodarczą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Działalność odpłatna może być także działalnością non profit lub not for profit, jak dopuszcza to ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.	Dyrektywa ma charakter przedmiotowy. Reguluje kwestie prowadzenia działalności w obszarze imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych. Dlatego też bez wątpienia obejmuje także odpłatną działalność pożytku publicznego.
49	art. 5 pkt 7	Konferencja Episkopatu Polski	W art. 5 pkt 7 po słowach: „...w zakresie jej działalności” wykreślić słowa ”odpłatnej, zarobkowej” dodać sformułowanie: „gospodarczej”.	Propozycja stanowi zawężenie niezgodne z treścią i duchem dyrektywy, z uwagi na zawężającą definicję działalności gospodarczej, która nie jest w tym wypadku adekwatna.
50	art. 5 pkt 7	Towarzystwo Turystów Przewodników i Krajoznawców	Wniosek o ujednoczenie definicji przedsiębiorcy. W ocenie autorów uwag korelacja definicji przedsiębiorcy w projekcie ustawy (art. 5 pkt 7) oraz odesłania do stosowania przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (art. 8 ust. 1 projektu ustawy) powoduje sprzeczność w zakresie działalności organizacji pozarządowych. Tego rodzaju podmioty nie prowadzą bowiem działalności gospodarczej. To zaś wyklucza stosowanie wobec nich wymienionych przepisów ustawy. W związku z powyższym wnosimy o usunięcie definicji przedsiębiorcy z projektowanej ustawy lub pozostawienie już istniejącej definicji z ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.	Uwaga niezasadna. Odesłanie z art. 8 ust. 1 projektu ustawy dotyczy wyłącznie kwestii uzyskania wpisu do rejestru organizatorów turystyki i put. Nie obejmuje ono definicji przedsiębiorcy. Wiążąca jest definicja zawarta w art. 5 pkt 7 projektu ustawy. W zakresie uzyskania wpisu do rejestru organizatorów turystyki i podmiotów ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych także organizacje pozarządowe będą zobowiązane do odpowiedniego stosowania przepisów usdg. Ponadto należy zauważyć, że definicja przedsiębiorcy w prawie polskim nie jest jednolita i wielokrotnie obejmuje także podmioty niewykonyjące działalności gospodarczej - <i>vide</i> art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Wskazać również trzeba, iż dyrektywa, wbrew twierdzeniom autorów uwag, zawiera definicję przedsiębiorcy, której implementacja do polskiego prawa jest niezbędna. Jeszcze raz należy podkreślić, że definicja przedsiębiorcy z usdg nie będzie mieć zastosowania. Wyłącznie wiążąca jest definicja przedsiębiorcy z projektu ustawy.
51	art. 5 pkt 10	Konferencja Episkopatu Polski	W art. 5 w ramach słowniczka po pkt 9. dodać punkt kolejny w brzmieniu: „prowadzenie przedsiębiorstwa - rzeczywiste prowadzenie działalności, przez czas nieokreślony, przy wykorzystaniu stałej infrastruktury, poprzez którą działalność polegająca na świadczeniu usług jest rzeczywiście prowadzona” lub pozostawienie w treści definicji odwołania do treści art. 4 pkt 5 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, jak jest to zaproponowane w implementowanej dyrektywie.	Projektodawca nie posługuje się sformułowaniem "prowadzenie przedsiębiorstwa" w treści aktu normatywnego, stąd też nie istnieje potrzeba uzupełnienia słowniczka terminów ustawowych.

52	art. 5 pkt 11	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	Została pominięta sprzedaż bezpośrednio u organizatora imprezy. W definicji „punktu sprzedaży” została pominięta możliwość sprzedaży bezpośrednio przez podmiot organizujący imprezy turystyczne i jego strony internetowe sprzedaży online, lub zmienić definiowane pojęcie na: „punkt sprzedaży detalicznej”.	Uwaga niezasadna. Definicja zaprezentowana w ustawie jest kompletna, prawidłowa. Ponadto definicja ta jest zgodna z definicją tego pojęcia zawartego w dyrektywie. Z uwagi zaś na wynikający z art. 4 dyrektywy obowiązek maksymalnej harmonizacji nie jest możliwe przyjęcie regulacji odbiegającej od zapisów dyrektywy.
53	art. 5 pkt 13	Marszałek Województwa Lubuskiego	Prawo Bankowe posiada tekst jednolity.	Uwaga zasadna. Publikator został poprawiony. Wskazany błąd wynikał z pomyłki pisarskiej.
54	art. 5 pkt 13	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko- Mazurskiego	Nieaktualna podstawa prawna ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, winno być: (Dz. U. z 2016 r. poz. 1988 ze zm.)	Uwaga zasadna. Publikator został poprawiony. Wskazany błąd wynikał z pomyłki pisarskiej.
55	art. 5 pkt 15	Marszałek Województwa Lubuskiego	Propozycja zmiany pojęć - zastąpienie "rozsądne" pojęciem "możliwe".	Uwaga niezasadna. Definicja ta jest zgodna z definicją tego pojęcia zawartego w dyrektywie. Z uwagi zaś na wynikający z art. 4 dyrektywy obowiązek maksymalnej harmonizacji nie jest możliwe przyjęcie regulacji odbiegającej od zapisów dyrektywy.
56	art. 5 pkt 11	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Agentów Turystycznych	Proponujemy dopisanie punktów sprzedaży obok agenta i organizatora. Organizatorzy posiadają własne punkty sprzedaży a nie są wymienieni w tym punkcie. To tak jakby sprzedaż prowadzona była tylko przez agentów i podmioty ułatwiające nabywanie powiązanych usług turystycznych, co jest ewidentną nieprawdą.	Zgodnie z brzmieniem Dyrektywy 2015/2302 punkt sprzedaży występuje w kontekście prowadzonej działalności przez agenta turystycznego lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych. Z uwagi na art. 4 dyrektywy - obowiązek maksymalnej harmonizacji - nie można stosować tu wykładni rozszerzającej.
57	art. 5 pkt 15	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	Termin "nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności" powinien zostać bezwzględnie doprecyzowany. Może bowiem w praktyce być pojmowany bardzo szeroko i różnorodnie interpretowany.	Uwagę należy ocenić jako niezasadną. Nie jest możliwe sprecyzowanie wskazanego przez autora uwagi sformułowania. Po pierwsze, możliwości takiej nie przewiduje dyrektywa, która w art. 4 wprowadza obowiązek maksymalnej harmonizacji przepisów. Po drugie, definicje i sformułowania projektu ustawy odpowiadają zapisom dyrektywy 2015/2302. Po trzecie, wprowadzenie dodatkowych definicji prowadzi do nadmiernej kazuistyki. Konkludując, sformułowanie to w zamyśle autorów dyrektywy miało pozostawiać pewną swobodę interpretacyjną.

58	art. 5 pkt 15	Konferencja Episkopatu Polski	<p>Wątpliwość budzi bezpośrednie wprowadzenie do projektu ustawy definicji „nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności”, nie znajdujących swojego odniesienia w prawie polskim, a także definicji „niezgodności”, która może rodzić wątpliwości interpretacyjne. Warto byłoby doprecyzować lub uzupełnić zaproponowane definicje w taki sposób, aby były one powiązane z rozumieniem tych definicji na użytek stosowania ustawy w prawie polskim. Wydaje się, że definicja „nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności” zawiera się w pojęciu „siły wyższej”. Definicja zaproponowana w dyrektywie i implementowana w proponowanym brzmieniu łagodzi klauzulę „siły wyższej” zakładającą domniemanie braku winy dłużnika (przedsiębiorcy). Wbrew intencjom twórców dyrektywy i ustawy, mającej chronić prawa podróżnych, nastąpi znaczące osłabienie ich pozycji w stosunku do przedsiębiorców, którzy będą mogli się powołać na „nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności” i podjęte „rozsądne działania”. Także określenie „rozsądne działania” nie jest ugruntowane w orzecznictwie polskim i doktrynie w kontekście świadczenia usług, co może powodować rozbieżności interpretacyjne.</p>	<p>Uwaga nie może zostać uwzględniona. Nie jest bowiem dopuszczalne zastąpienie wskazanego w projekcie ustawy pojęcia, pojęciem siły wyższej, mimo że posiada ono ugruntowaną wykładnię w prawie polskim. Trzeba bowiem mieć na względzie, iż w dyrektywie wprowadzono pojęcie nadzwyczajnych i nieuniknionych okoliczności, które należało wiernie transponować na grunt projektu ustawy. Nie można przy tym tracić z pola widzenia, iż w świetle art. 4 dyrektywy, który wprowadza obowiązek maksymalnej harmonizacji, odstępstwo od pojęć i definicji przyjętych w dyrektywie nie jest możliwe. Wypada również nadmienić, że przedmiotowe pojęcie w zamyśle autorów dyrektywy miało pozostawiać pewną swobodę interpretacyjną.</p>
59	art. 6	Polski Związek Organizatorów Turystyki	<p>Art. 6 ma błędną numerację. Powinno być Art. 6 1. Impreza powstaje gdy:... a następnie ust. 2 od nowego wiersza: 2. Impreza turystyczna, mimo spełnienia przesłanek wymienionych w ust. 1., nie powstanie, ...</p>	<p>Uwaga zasadna. Stylistyczne brzmienie przepisu zostanie poprawione.</p>
60	art. 6	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	<p>Po oznaczeniu „art. 6” zabrakło oznaczenia ust. 1.</p>	<p>Uwaga zasadna. Wskazany błąd wynikał z pomyłki pisarskiej.</p>
61	art. 6 pkt 1	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	<p>Propozycja dopisania "lub przed dokonaniem rezerwacji obejmującej wszystkie usługi" z uwagi na aktualne uwarunkowania sprzedaży w Internecie (sprzedaż na podstawie rezerwacji lub po uiszczeniu przez klienta opłaty). Nie zawsze usługi turystyczne będą udostępniane, sprzedawane na podstawie zawieranej umowy. Zmiana zwiększy bezpieczeństwo klientów.</p>	<p>Uwagę należy ocenić jako niezasadną. Każde "kliknięcie" w rzeczywistości skutkuje zawarciem umowy między podróżnym a sprzedającym usługi turystyczne. Istotnie jednak nie będzie ona miała wymiaru klasycznego. Niemniej nadal jest to umowa, której potwierdzenie zawarcia może zostać sporządzone - podróżny w konkretnym dniu wybrał bowiem dane usługi, zaakceptował warunki ich realizacji i uiścił za nie należność, bądź określił zasady płatności. Ponadto pojęcie rezerwacji nie obejmuje zakresem znaczeniowym zawarcia umowy, a jedynie zastrzeżenie miejsca, możliwości skorzystania z konkretnej usługi turystycznej.</p>

62	art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2 lit. a i b	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	Niezrozumiałe są zapisy użyte w art. 6 ust. 1: - pkt 1 : „przed zawarciem umowy obejmującej wszystkie usługi” , - pkt 2 lit. a : „zanim podróżny zgodził się dokonać zapłaty”, - pkt 2 lit. b : „lub gdy jedną z tych cen obciążony jest nabywca”. Należy użyć w przepisie sformułowań niebudzących wątpliwości interpretacyjnych	Uwaga niezasadna. Treść przepisu stanowi dosłowną transpozycję przepisów dyrektywy. Zważywszy zatem na wynikający z art. 4 dyrektywy obowiązek maksymalnej harmonizacji nie może ona zostać zmieniona. Ponadto należy nadmienić, że dyrektywa wielokrotnie posługuje się pojęciami niedookreślonymi pozostawiając pewną swobodę interpretacyjną (spójna definicja zapewne zostanie wypracowana przez państwa członkowskie) oraz uniknąć zbędnej kazuistyki.
63	art. 6 ust. 2	Zrzeszenie Agentów IATA	Co oznacza sformułowanie "znaczącej wartości połączonych usług" - doprecyzować.	Uwaga niezasadna. Pojęcie to nie zostanie doprecyzowane, gdyż może być ono wyinterpretowane z motywów do dyrektywy, które posłużą orzecznictwu administracyjnemu i sądowemu w przypadku sporu (motyw 18).
64	art. 6 ust. 2	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	W art. 6 ust. 2 należy wskazać, iż, aby uznać, że nie doszło do zawarcia umowy o imprezę turystyczną, znacząca część ceny dodatkowych usług turystycznych nie może być większa niż 25% całości ceny. Ponadto wskazać należy, czy przesłanki wskazane w tiret pierwszym muszą występować łącznie czy oddzielnie	Uwaga niezasadna. Treść przepisu stanowi dosłowną transpozycję przepisów dyrektywy. Zważywszy zatem na wynikający z art. 4 dyrektywy obowiązek maksymalnej harmonizacji nie może ona zostać zmieniona. Ponadto należy nadmienić, że dyrektywa wielokrotnie posługuje się pojęciami niedookreślonymi pozostawiając tym samym pewną swobodę interpretacyjną (spójna definicja zapewne zostanie wypracowana przez państwa członkowskie) oraz uniknąć zbędnej kazuistyki. Kwestia spełniania przesłanek wskazanych w tym przepisie zostanie doprecyzowana za pomocą odpowiednich spójników.
65	art. 6 pkt 2 lit. C	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	Doprecyzowanie przepisu poprzez dopisanie "określeń wskazujących, że jest to impreza turystyczna".	Uwagę należy ocenić jako niezasadną. Treść przepisu stanowi praktycznie dosłowną transpozycję przepisu dyrektywy. Z uwagi na obowiązek maksymalnej harmonizacji (art. 4 dyrektywy) nie jest możliwe przyjęcie odmiennej regulacji, w tym bardziej szczegółowej.
66	art. 6 pkt 2 lit e	Marszałek Województwa Lubuskiego	Użyty zapis "znaczącej części" pozostawia wątpliwości interpretacyjne.	Uwaga niezasadna. Nie jest możliwe wprowadzenie dodatkowych definicji do projektu ustawy, w szczególności zdefiniowanie wskazanego przez autora uwag sformułowania. Po pierwsze, możliwości takiej nie przewiduje dyrektywa, która zobowiązuje do maksymalnej harmonizacji. Po drugie, definicje i sformułowania projektu ustawy odpowiadają zapisom dyrektywy 2015/2302. Po trzecie, wprowadzenie dodatkowych definicji prowadzi do nadmiernej kazuistyki. Nie jest zatem możliwe bardziej precyzyjne ujęcie wskazanego sformułowania. W zamyśle autorów dyrektywy miało ono pozostawiać pewną swobodę interpretacyjną.

67	art. 6 pkt 2 lit e	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko- Mazurskiego	W treści znajduje się cyfra 2 i nie wiadomo do czego się odnosi	Uwaga zasadna. Wskazany błąd wynikał z pomyłki pisarskiej.
68	art. 7	Polski Związek Organizatorów Turystyki	W art. 7.1. po pierwszym zdaniu należy usunąć znak §.	Uwaga uwzględniona poprzez usunięcie zbędnego znaku.
69	art. 7 ust. 1	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko- Mazurskiego	W art. 7.1. po pierwszym zdaniu należy usunąć znak §	Uwaga uwzględniona poprzez usunięcie zbędnego znaku.
70	art. 7 pkt 2	Zrzeszenie Agentów IATA	Art. 7 pkt 2 oraz art 6 pkt 2 lit. e są niejasne i budzą wątpliwości w interpretacji, bowiem jak należy rozumieć poniższe sformułowanie: "Mimo spełnienia przesłanek wymienionych w ust. 1, nie powstanie, w wypadku połączenia nie więcej niż jednej usługi turystycznej w postaci: przewozu pasażerów, zakwaterowania, które nie jest nieodłącznym elementem przewozu pasażerów, oraz w innych celach niż pobytowe lub najmu pojazdów samochodowych lub innych pojazdów silnikowych z jedną lub kilkoma innymi usługami turystycznymi, jeżeli wartość tych innych usług nie stanowi znacznej części łącznej wartości połączonych usług turystycznych i nie są one reklamowane jako istotny element tego połączenia, bądź nie stanowią tego połączenia z innych przyczyn." Według naszej interpretacji zacytowany fragment ustawy nie określa precyzyjnie (a powinien) - co nie podlega pod określenie impreza turystyczna oraz powiązane usługi turystyczne.	Uwaga niezasadna. Nie jest możliwe zmodyfikowanie przedmiotowego przepisu, gdyż stanowi on dosłowną wręcz transpozycję przepisów dyrektywy. Możliwości takiej nie przewiduje również dyrektywa, która nakłada na państwa członkowskie obowiązek maksymalnej harmonizacji.
71	art. 7 pkt 2	Polskie Izba Turystyki	Problemy ze zdefiniowanej "znacznej części łącznej wartości usług".	Uwaga niezasadna. Nie jest możliwe wprowadzenie dodatkowych definicji do projektu ustawy, w szczególności zdefiniowanie wskazanego przez autora uwag sformułowania. Po pierwsze, możliwości takiej nie przewiduje dyrektywa, która wprowadza obowiązek maksymalnej harmonizacji. Po drugie, definicje i sformułowania projektu ustawy odpowiadają zapisom dyrektywy 2015/2302. Po trzecie, wprowadzenie dodatkowych definicji prowadzi do nadmiernej kazuistyki. Nie jest zatem możliwe bardziej precyzyjne ujęcie wskazanego sformułowania. W zamysle autorów dyrektywy miało ono pozostawiać pewną swobodę interpretacyjną.

72	art. 7 ust. 2	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	W art. 7 ust. 2 należy zapisać, że cena zakupu innych usług nie może być wyższa niż 25 % ceny łącznej wartości połączonych usług turystycznych.	Uwaga niezasadna. Treść przepisu stanowi dosłowną transpozycję przepisów dyrektywy. Zważywszy zatem na wynikający z art. 4 dyrektywy obowiązek maksymalnej harmonizacji nie może ona zostać zmieniona. Ponadto należy nadmienić, że dyrektywa wielokrotnie posługuje się pojęciami niedookreślonymi, aby pozostawić pewną swobodę interpretacyjną (spójna definicja zapewne zostanie wypracowana przez państwa członkowskie) oraz uniknąć zbędnej kazuistyki. Kwestia spełniania przesłanek wskazanych w tym przepisie zostanie doprecyzowana za pomocą odpowiednich spójników.
73	art. 8 ust. 1	Polska Izba Ubezpieczeń	Zgodnie z tym przepisem przedsiębiorcy - organizatorzy turystyki i podmioty ułatwiające nabywanie powiązanych usług turystycznych podlegają wpisowi do rejestru. Skoro zatem zgodnie z art. 27 ust. 1 agent turystyczny może zostać z rejestru tego wykreślony, to czy podlega one także obowiązkowi wpisu.	Uwaga niezasadna. Przepis dotyczy przedsiębiorców - organizatorów turystyki i podmiotów ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych - którzy równocześnie są agentami turystyki.
74	art. 8 ust. 1 i ust. 3	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	W projektowanej ustawie należy jednoznacznie wskazać, czy zaświadczenia o wpisie do rejestru organizatorów turystyki i podmiotów ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych, bądź o zmianie wpisu do ww. rejestru, będą podlegały opłacie skarbowej.	Uwaga zasadna. Kwestia zostanie doprecyzowana poprzez wskazanie, że wydanie zaświadczenia następuje na wniosek.
75	art. 8 ust. 1 i 3	Marszałek Województwa Podkarpackiego	W projektowanej ustawie należy jednoznacznie wskazać, czy zaświadczenia o wpisie do rejestru organizatorów turystyki i podmiotów ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych, bądź o zmianie wpisu do ww. rejestru, będą podlegały opłacie skarbowej.	Uwaga zasadna. Kwestia zostanie doprecyzowana poprzez wskazanie, że wydanie zaświadczenia następuje na wniosek.
76	art. 9	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego	Umiejscowienie treści ust. 2 bezpośrednio w ust. 1 pkt 1.	Uwagę należy ocenić jako niezasadną. Propozycja prowadzi do znacznego pogorszenia czytelności i tak dość złożonych przepisów ustawy.
77	art. 9 ust. 1 pkt 1 lit a	Polska Izba Ubezpieczeń	Ustawa nie powinna posługiwać się ogólnymi i niesprecyzowanymi stwierdzeniami takimi jak uzasadnione koszty, gdyż pojęcia tego nie da się zdefiniować w sposób niebudzący wątpliwości. Dlatego też należy postulować usunięcie tego zapisu. Daje to bowiem podróżnym pole do nadużywania swoich uprawnień. Ponadto ocena, czy zachodziło uzasadnienie poniesienia kosztów będzie dokonywana często po fakcie, a zatem, na tym tle może dochodzić do sporów interpretacyjnych pomiędzy podmiotami udzielającymi zabezpieczeń finansowych a podróżnymi, którzy ponieśli koszty na powrót do kraju.	Uwagę należy ocenić jako niezasadną. Nie jest możliwe inne ujęcie przedmiotowej kwestii. Dyrektywa wielokrotnie posługuje się pojęciami niedookreślonymi. Dlatego też ich użycia nie można było wyeliminować także w projekcie ustawy. Występują sytuacje, gdy podróżny sam pokrywa część kosztów powrotu. Wtedy musi mieć możliwość odzyskania poniesionych wpłat.
78	art. 9 ust. 1 pkt 1 lit a	Marszałek Województwa Lubuskiego	Propozycja uszczegółowienia przepisu poprzez dodanie: "...w tym w także w uzasadnionej i udokumentowanej wysokości...."	Uwaga niezasadna. Zastosowanie w niniejszej kwestii znajdują ogólne zasady dowodzenia wynikające z Kodeksu cywilnego (art. 6 k.c.), które zgodnie z art. 63 projektu ustawy znajdują zastosowanie.

79	art. 9 ust. 1 pkt 1 lit b i c	Polska Izba Ubezpieczeń	<p>Wnosimy o doprecyzowanie, że przyczyną braku realizacji imprezy turystycznej lub usługi powinna być niewypłacalność podmiotu. W przeciwnym razie może dochodzić do sytuacji, gdy organizator nie zrealizuje imprezy z innych powodów niż niewypłacalność i nie zwraca podróżnym pieniędzy pobranych na ich realizację mimo prowadzenia dalej działalności, po czym po kilku miesiącach zwraca się o uruchomienie środków z systemu zabezpieczeń. Art. 9 ust. 1 pkt. 1 powinien brzmieć w następujący sposób: „Organizatorzy turystyki oraz podmioty ułatwiające nabywanie powiązanych usług turystycznych są obowiązane spełniać następujące warunki: 1) zapewnić podróżnym na wypadek swojej niewypłacalności: a) pokrycie kosztów powrotu do kraju, obejmujących w szczególności koszty transportu i zakwaterowania, w wypadku gdy organizator turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych, wbrew obowiązkowi, nie zapewnia tego powrotu, b) zwrot wpłat wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną lub każdą opłaconą usługę podmiotowi ułatwiającemu nabywanie powiązanych usług turystycznych, w wypadku gdy z przyczyn dotyczących organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych oraz osób, które działają w ich imieniu, impreza turystyczna lub każda opłaconą usługa podmiotowi ułatwiającemu nabywanie powiązanych usług turystycznych - nie została z powodu jego niewypłacalności lub nie zostanie zrealizowana, c) zwrot części wpłat wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną odpowiadającą części imprezy turystycznej lub każdą usługę opłaconą podmiotowi ułatwiającemu nabywanie powiązanych usług turystycznych odpowiadającą części usługi, która nie została lub nie zostanie zrealizowana z powodu niewypłacalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych oraz osób, które działają w ich imieniu;</p>	<p>Uwaga niezasadna. Przepis został skonstruowany w sposób jednoznaczny, poprzez wskazanie w pkt 1, że organizatorzy i put są zobowiązani zapewnić "na wypadek swojej niewypłacalności..." Sygnalizowany problem nie zachodzi. System zabezpieczeń do danej imprezy może zostać uruchomiony wyłącznie przed jej rozpoczęciem lub w jej trakcie, jeżeli wystąpi niewypłacalność. Ogłoszenie "niewypłacalności" po zrealizowaniu imprezy nie jest skuteczne w stosunku do niej. Niemniej rozważone zostanie skrócenie terminów rozliczeń związanych z niewypłacalnością.</p>
80	art. 9 ust. 1 pkt 1 lit a	Polska Izba Turystyki	<p>Brak ograniczenia odpowiedzialności podmiotu, który sprzedał niestanowiącą transportu usługę w ramach powiązanych usług turystycznych, za zapewnienie powrotu podróznego do kraju.</p>	<p>Uwaga niezasadna. Uważna lektura przedmiotowego przepisu jednoznacznie wskazuje, że podmioty ułatwiające nabywanie powiązanych usług turystycznych odpowiadają za te usługi stanowiące element powiązanych usług turystycznych, które sprzedali.</p>
81	art. 9 ust. 1 pkt 2	Polska Izba Ubezpieczeń	<p>Podstawą żądania wypłaty środków z zabezpieczenia powinien być oryginał dokumentu. Prosimy o usunięcie odwołania do jego kopii.</p>	<p>Uwaga niezasadna. Autor uwagi nie wskazał przekonujących argumentów za wykreśleniem z przepisu "poświadczoną za zgodność kopii". Wypada nadmienić, że poświadczone za zgodność kopie dokumentów funkcjonują w wielu miejscach np. w sądach i nie budzą żadnych wątpliwości.</p>

82	art. 9 ust. 1 pkt 2	Marszałek Województwa Lubuskiego	W przepisie tym zapisano „... lub potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie kolejnych gwarancji lub umów, ...” – przez kogo potwierdzonych? Przedsiębiorcę, notariusza gwaranta/ubezpieczyciela czy urzędnika? W przypadku urzędowego potwierdzenia za zgodność z oryginałem należy przecieź wnieść opłatę skarbową w wysokości 5 zł za każdą stronę. Czy potwierdzona przez przedsiębiorcę kopia będzie akceptowana w razie jego niewypłacalności przez gwaranta/ubezpieczyciela?	Uwaga niezasadna. Przedmiotowa kwestia jest oczywista w świetle przepisów prawa. Określają one bowiem w sposób jednoznaczny jakie podmioty mogą poświadczać zgodność kopii z oryginałem.
83	art. 9 ust. 1 pkt 2	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko- Mazurskiego	Należy doprecyzować zapis dotyczący przedkładania zabezpieczeń finansowych potwierdzonych za zgodność z oryginałem, o to, kto może dokonać czynności potwierdzenia gwarancji lub umów za zgodność z oryginałem.	Uwaga niezasadna. Przedmiotowa kwestia jest oczywista w świetle przepisów prawa. Określają one bowiem w sposób jednoznaczny jakie podmioty mogą poświadczać zgodność kopii z oryginałem.

84	art. 9 ust. 5 pkt 1	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	<p>Uważamy, że art. 9 ust. 5 pkt 1, art. 21 ust. 2 oraz art. 27 ust. 1 pkt 2, ust. 3 są niespójne. Zmiany w tym zakresie wymagają spójności i uszczegółowienia. Z treści art. 21 ust. 2 – (w skrócie) wynika, iż przedsiębiorca (UE, EFTA) chcący wykonywać działalność organizatora na terytorium Polski ma obowiązek zgłosić ten zamiar wybranemu marszałkowi i zostać wpisany do „wykazu zgłoszeń”. Z kolei art. 9 ust 5 pkt 2, stanowi iż organizator/agent (PL) może wykonywać działalność na rzecz podmiotu z UE, EFTA, gdy ten zostanie wpisany do „wykazu zgłoszeń”. Z zapisów tych wynika, iż fakt nawiązania współpracy na linii organizator(UE, EFTA) – a agent/organizator (PL) jest tożsamy z rozpoczęciem przez przedsiębiorcę (UE,EFTA) działalności organizatora na terenie RP. Uważamy, że nie jest to tożsame. Większość organizatorów (UE,EFTA) nawiązuje współpracy na linii organizator – agent, po to by agent (PL) sprzedawał, oferował w jego imieniu (na podstawie ważnej umowy agencyjnej) usługi turystyczne. Nawiązanie współpracy pomiędzy podmiotami z różnych krajów (organizator – agent) następuje najczęściej w formie online, e-mail. Warunkiem rozpoczęcia współpracy jest bezwarunkowa akceptacja przez agenta przedłożonych warunków współpracy. W praktyce wyglądać to będzie tak, że jeżeli odrębne prawo krajowe, właściwe ze wzgl. na siedzibę przedsiębiorcy (UE, EFTA) nie nakłada na przedsiębiorcy obowiązku zgłaszania do „wykazu zgłoszeń” – to przedsiębiorcy nie będą się do tego stosować. Ponadto zapisy art. 27 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 3 uust. są sprzeczne z obowiązkiem, o którym mowa art. 9 ust. 5 pkt 1 uust. Sankcjonujący art. 27 wymienia uchybienia, które skutkują 3-letnim zakazem. Jedno z uchybień (ust. 1 pkt 2) dot. zawarcia umowy o org, impr. turystycznej na rzecz przedsiębiorcy nie posiadającego właściwego zabezpieczenia - art. 21 ust. 1. Artykuł 27 nie wspomina nic o sytuacji, w której agent/organizator (PL) zawiera umowę w im. przedsiębiorcy (UE,EFTA), spełniającego warunek art. 21 ust. 1, który nie został zgłoszony do „wykazu zgłoszeń”. Zatem, aby zapisy art. 27 (sankcje) odpowiadały obowiązkowi, o którym mowa w art. 9 ust. 5 pkt 1 należy zmienić zapis któregoś z ww. artykułów. Zapisy ww. przepisów muszą dotyczyć tego samego, zarówno w obowiązkach (art. 9 ust. 5 pkt 1) jak i sankcjach (art. 27.) Uważamy, że dla bezpieczeństwa naszych biur, polskich klientów oraz U. Marszałkowskich najbardziej istotnym jest, by przedsiębiorca (UE,EFTA) spełniał warunki prawne obowiązujące w kraju, w którym ma siedzibę. Zarówno dotyczące statusu organizatora, jak i właściwego zabezpieczenia finansowego, a „wykaz zgłoszeń” powinien pełnić rolę pomocniczą, uzupełniającą. Niemniej w naszej opinii bezwzględnie obowiązki jak i sankcje wynikające z nieprzestrzegania tychże muszą być tożsame.</p>	<p>Uwaga jest częściowo zasadna. Art. 9 ust. 5 pkt 1 zostanie zmodyfikowany tak, aby obejmował wszystkie podmioty zagraniczne posiadające wymagane dyrektywą zabezpieczenie finansowe.</p>
----	---------------------	--	---	--

85	art. 9 ust. 5 pkt 1	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego	Ponadto należy zauważyć, iż skoro w art. 9 ust. 5 pkt 1 wskazano, iż agent turystyczny jest obowiązany wykonywać działalność tylko na rzecz organizatorów turystyki wpisanych do rejestru lub wykazu zgłoszeń, należałoby konsekwentnie wskazać w art. 27, iż sankcją objęci są agenci, którzy zawierają umowy o udział w imprezie turystycznej na rzecz przedsiębiorcy zagranicznego, o którym mowa w art 21 ust. 1, który nie tylko nie posiada zabezpieczenia finansowego na wypadek niewypłacalności, ale też nie jest wpisany do wykazu. W przeciwnym razie nie widzimy konieczności powstania takiego wykazu.	Uwaga jest częściowo zasadna. Art. 9 ust. 5 pkt 1 zostanie zmodyfikowany tak, aby obejmował wszystkie podmioty zagraniczne posiadające wymaganą dyrektywą zabezpieczenie finansowe.
86	art. 9 ust. 5 pkt 4	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego	Propozycja wskazania załączników informacyjnych jako załączników do ustawy, a nie poprzez odesłanie do załączników dyrektywy.	Uwaga nie jest zasadna. Przedmiotowe odesłanie bezpośrednio do załączników dyrektywy zostało wprowadzone z uwagi na sygnalizowanie wątpliwości i zastrzeżenia co do sposobu ich implementacji do projektu ustawy. Przyjęte rozwiązanie eliminuje jednoznacznie wszelkie ewentualne zastrzeżenia.
87	art. 9 ust. 6	Marszałek Województwa Lubuskiego	Proponujemy usunąć ust. 6 i usuniętą treść dodać do art. 9.ust.1 „Organizatorzy turystyki oraz podmioty ułatwiające nabywanie powiązanych usług turystycznych przez cały okres wykonywania działalności są obowiązane spełniać następujące warunki:”	Uwaga niezasadna. Nie jest możliwe połączenie wskazanych w uwadze ustępów art. 9, gdyż nie wszystkie obowiązki będą dotyczyły całego okresu wykonywania działalności.
88	art. 9 ust. 7	Marszałek Województwa Lubuskiego	Proponujemy zastąpić „tej” zapisem „określonej w ustawie”.	Uwaga zasadna. Przepis zostanie doprecyzowany.
89	art. 9 ust. 10	Marszałek Województwa Lubuskiego	Proponujemy zmienić zapis na „Marszałek województwa i minister właściwy do spraw turystyki, w trybie kontroli, mają prawo dostępu do danych zawartych w spisie umów, w tym danych finansowych przedsiębiorcy oraz informacji objętych tajemnicą handlową, niezbędnych do weryfikacji poprawności prowadzenia regulowanej działalności gospodarczej, zgodnie z zapisami ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych.	Uwaga niezasadna. Przepis w zaproponowanym brzmieniu prowadziłby do nieuzasadnionego ograniczenia wolności gospodarczej. Przepis art. 24 ust. 1 pkt 3 projektu ustawy jest wystarczający do weryfikacji poprawności prowadzenia działalności.
90	art. 9 ust. 13	Marszałek Województwa Lubuskiego	Proponujemy dodać zapis „z zastrzeżeniem o którym mowa w art. 14 a ust. 4 pkt 2,4 i 5 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.” Zapis ma zastosowanie w przypadku gdy przedsiębiorca przed zawieszeniem zawarł umowy, które są w trakcie realizacji lub mają być zrealizowane.	Uwaga niezasadna. W przedmiotowej kwestii nie jest potrzebne wprowadzenie odesłania szczegółowego, gdyż w art. 62 projektu ustawy znajduje się odesłanie do odpowiedniego stosowania przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Odesłanie to jest wystarczające.
91	art. 10 ust. 3 pkt 1	Związek Banków Polskich	Proponuje się zmianę brzmienia tego przepisu na następujące „1) na podstawie oświadczenia o niewypłacalności, o którym mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1, lub w na podstawie wniosku marszałka województwa wydanego w trybie określonym w art. 11 ust. 2;”	Uwaga zasadna. Proponowana zmiana trafnie doprecyzowuje przepisy ustawy.

92	art. 10 ust. 4	Związek Banków Polskich	Proponuje się doprecyzowanie odwołania poprzez wskazanie art. 59 ust. 1-6 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe. W innym wypadku mogą powstać wątpliwości interpretacyjne, czy umowa o udział w imprezie turystycznej nie powinna być zawarta z datą pewną.	Uwaga zasadna. Proponowana zmiana trafnie doprecyzowuje przepisy ustawy.
93	art. 11 ust. 1 pkt 1	Polska Izba Ubezpieczeń	Nie jest konieczne podawanie w treści oświadczenia o niewypłacalności dokładnego okresu, w jakim zawarto umowy, które nie mogą być wykonane. Cel oświadczenia zostanie zachowany, jeśli wprowadzimy odwołanie do umów zawartych w okresie trwania gwarancji.	Uwaga zasadna. Proponowana zmiana w treści oświadczenia: "w stanie od dnia ...." zostanie wprowadzona do projektu ustawy.
94	art. 11 ust. 1	Marszałek Województwa Lubuskiego	Proponujemy dodać pkt 3) o brzmieniu: „spis osób wraz z danymi kontaktowymi, które przebywają w chwili złożenia oświadczenia o niewypłacalności za granicą. Do spisu należy dołączyć również dane kontaktowe rezydenta/przedstawiciela przedsiębiorcy, który opiekuje się klientami za granicą (o ile ktoś taki został wyznaczony) oraz należy dołączyć informację czy pobyt i transport powrotny klientów biura został w całości lub w jakiej części opłacony”. Przedmiotowy zapis ułatwi i znacznie przyspieszy organizację powrotu klientów niewypłacalnego przedsiębiorcy.	Uwaga jest częściowo zasadna. Przeważająca część informacji zawartych w proponowanym przepisie została już ujęta w regulacji projektu ustawy. Dopisane zostaną: "dane kontaktowe pilota/przedstawiciela przedsiębiorcy, który opiekuje się klientami za granicą (o ile ktoś taki został wyznaczony)". Odnośnie oświadczenia dotyczącego pokrycia kosztów pobytu oraz transportu należy wskazać, że oświadczenie to nie będzie wiążące, stąd trudno uznać wprowadzenie tego obowiązku za celowe.
95	art. 11 - 19	Polska Izba Turystyki	Wyjaśnienia wymaga, czy w ustawie o usługach turystycznych i w projekcie ustawy mamy do czynienia z niewypłacalnością przedsiębiorcy turystycznego w rozumieniu Prawa upadłościowego, czy też jest to innego rodzaju niewypłacalność. Powinno to być określone w projekcie ustawy.	Uwaga bezzasadna. Skoro racjonalny ustawodawca wprowadza w projekcie ustawy odrębne przepisy dotyczące niewypłacalności, oczywiste jest, że jest to innego rodzaju niewypłacalność niż w rozumieniu ustawy prawo upadłościowe i naprawcze. Gdyby stanowisko ustawodawcy było w tej materii odmienne posłużyłby się stosownym odesłaniem do przepisów ustawy prawo upadłościowe i naprawcze. Nadmienić wypada, że stanowisko to jest powszechnie znane, nie było kwestionowane przez wybitnych przedstawicieli doktryny nauk prawnych oraz w judykaturze, stąd dziwić musi obecna próba podważenia tego poglądu przez autora uwag.
96	art. 11 - 19	Polska Izba Turystyki	Wydanie przez marszałka dyspozycji wypłaty rodzi jednak poważne konsekwencje dla organizatora. Jest więc co do skutków dla organizatora równoznaczne z prawomocną decyzją o zakazie prowadzenia przez niego działalności gospodarczej w zakresie organizowania imprez turystycznych. Można mieć wątpliwości co do prawidłowości takiego rozwiązania. Marszałek powinien wydawać w takiej sprawie decyzję z rygorem natychmiastowej wykonalności (art. 108 k.p.a.), od której przysługują środki odwoławcze na zasadach ogólnych. W ten sposób organizator będzie mógł skorzystać z konstytucyjnego prawa do sądu.	Uwaga niezasadna. Opisany mechanizm funkcjonuje w obecnie obowiązujących przepisach i nie budzi wątpliwości. Dlatego też w tej samej formie został przeniesiony do projektu ustawy.

97	art. 11 ust. 2	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	Proponuje się następujące brzmienie ust. 2: „2. W przypadku braku możliwości uzyskania oświadczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, marszałek województwa zwraca się na piśmie do podmiotu udzielającego zabezpieczenia finansowego o wypłatę środków bezpośrednio podróżnym bez uzyskania tego oświadczenia, jeżeli okoliczności w oczywisty sposób wskazują, że organizator turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych nie jest w stanie wywiązać się z umów zawartych z podróżnymi oraz zapewnić pokrycia kosztów powrotu podróżnych do kraju lub zapewnić podróżnym zwrotu wpłat lub ich części wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną lub powiązane usługi turystyczne, które nie zostały lub nie zostaną zrealizowane.”	Uwaga zasadna. Proponowana zmiana trafnie doprecyzowuje przepisy ustawy.
98	art. 11 ust. 2	Polska Izba Turystyki	Wprowadzenie wydawania decyzji administracyjnej przez marszałka w sytuacji przewidzianej w tym przepisie.	Uwaga bezzasadna, jako sprzeczna z celem wprowadzenia tego przepisu i tym samym interesem podróżnych. Prowadzi bowiem do nieuzasadnionej zwłoki w uruchomieniu środków z systemu zabezpieczeń w celu pomocy podróżnym, generując tym samym dodatkowe koszty po stronie podróżnych, zwiększając wyrządzoną im szkodę niewykonaniem imprezy.
99	art. 12 ust. 1	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego	Wskazujemy na brak informacji dotyczących źródeł finansowania przez marszałka województwa działań, o których mowa w art. 12 ust. 1. Na podstawie jakich przepisów marszałek wyłania jednostkę upoważnioną do opisanych działań.	Uwaga niezasadna. Kwestie finansowania działań marszałka zostały określone w ustawie. W pozostałym zakresie uwaga dotyczy kwestii funkcjonującej już obecnie, a zatem oczywistej.
100	art. 14	Polska Izba Ubezpieczeń	Nieuzasadnione nałożenie na ubezpieczycieli obowiązku weryfikacji zgłoszeń.	Uwaga niezasadna. Praktyka pokazuje, że ubezpieczyciele weryfikują wszystkie wpływające do nich zgłoszenia pod kątem ich zasadności. Przyjęte przepisy nie zmieniają zatem w żadnym zakresie rzeczywistego stanu rzeczy, a jedynie ujmują go w konkretne ramy prawne.
101	art. 14 ust. 3 lit. B	Polska Izba Ubezpieczeń	Ograniczenie sposobów wypłaty kwot z systemu zabezpieczeń do przekazu bankowego i pocztowego.	Uwaga nieuzasadniona. Brak jest uzasadnionych podstaw do ograniczania praw podróżnych.
102	art. 16	Polska Izba Ubezpieczeń	Przepis przewiduje 30-dniowy termin na weryfikację zgłoszonych przez podróżnych roszczeń, z możliwością przedłużenia do 90 dni, gdy zachodzi potrzeba przeprowadzenia dodatkowego postępowania. Zaproponowane terminy są za krótkie i powinny być wydłużone odpowiednio do 60 i 120 dni.	Uwaga niezasadna. Wypada przypomnieć, że w dyrektywie jest mowa o niezwłocznej wypłacie środków z systemu zabezpieczeń. Przedmiotowy przepis zostanie zmieniony tak, aby precyzyjniej uwzględniał zapisy dyrektywy.
103	art. 16	Marszałek Województwa Lubuskiego	W art. 16 zapisano „....W przypadku konieczności przeprowadzenia dodatkowego postępowania wyjaśniającego termin udzielenia odpowiedzi ulega przedłużeniu, nie dłużej jednak niż do 90 dni od dnia otrzymania zgłoszenia.” Zapis nie jest spójny z zapisem art. 17. Skoro przedłużono weryfikację wniosku do 90 dni to poszkodowany nie otrzyma zwrotu wpłaty w ciągu 30 dni.	Uwaga niezasadna. Wypada przypomnieć, że wypłata następuje w terminie 30 dni od dnia doręczenia informacji o sposobie zweryfikowania zgłoszenia, co może nastąpić w terminie do 90 dni.

104	art. 16	Marszałek Województwa Lubuskiego	W art. 16 zapisano „...w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania zgłoszenia podróżnego, dokonuje jego weryfikacji pod względem zgodności ... przekazuje podróżnemu informację ...o nieuwzględnieniu danego zgłoszenia w całości lub w części wraz ze wskazaniem przyczyny.” W zapisach brak wskazania o możliwości lub jej braku odwołania się przez podróżnego od nie uznania jego zgłoszenia oraz wskazania do kogo ma się odwoływać w przypadku przewidzenia tej możliwości. W naszej opinii Marszałkowie Województw, skoro nie biorą udziału w tej weryfikacji, nie powinni być wskazywani jako organ do odwołań czy zaskarżeń.	Uwaga niezasadna. Marszałkowie nie są przewidywani jako organ do odwołań czy zaskarżeń. Ewentualne rozliczenia pozostają wyłącznie na linii podróżny - ubezpieczyciel/gwarant.
105	art. 17	Polska Izba Ubezpieczeń	Decyzja o wypłacie środków powinna być podjęta przez marszałka i to on ewentualnie może udzielić gwarantowi dyspozycji do wypłaty środków. Nie jest dopuszczalne aby beneficjent gwarancji został całkowicie wyłączony z procesu obsługi roszczeń podróżnych i nie sprawował nad nim kontroli.	Uwaga bezzasadna. Gwarancje i ubezpieczenia są zawierane na rzecz podróżnych, marszałek może z nich skorzystać tylko i wyłącznie w wypadku niewypłacalności, jeżeli jest to konieczne dla wypełnienia powierzonych mu ustawowo obowiązków tj. organizacji powrotu podróżnych do kraju. Wynika stąd, że właściwym beneficjentem jest <i>de facto</i> wyłącznie podróżny. Za wylczenie kwot zwrotu i dokonanie wypłat odpowiada gwarant więc nie ma potrzeby przedłużania procesu i oczekiwania na dyspozycje marszałka.
106	art. 17	Polska Izba Ubezpieczeń	Przepis przewiduje, że podmiot udzielający zabezpieczeń niezwłocznie informuje o wyczerpaniu środków z zabezpieczenia właściwego marszałka województwa oraz Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny. Nie zgadzamy się na nakładanie na podmiot udzielający zabezpieczeń dodatkowych czynności, nie mieszczących się w zakresie obowiązków gwaranta. Do obowiązków gwaranta nie powinno należeć informowanie beneficjenta i UFG o wyczerpaniu środków z gwarancji. Marszałek powinien gromadzić informacje o wysokości roszczeń poszczególnych podróżnych a następnie przekazać je gwarantowi z dyspozycją uruchomienia gwarancji. Marszałek powinien poinformować UFG o tym, że zabezpieczenie finansowe niewypłacalnego podmiotu wygasło na skutek wypłat.	Uwaga niezasadna. Brak jest podstaw do nakładania na Marszałka takiego obowiązku, gdyż nie posiada on wskazywanych przez autora uwag informacji. To gwarant dokonuje wypłat, stąd ma wiedzę, czy i kiedy ewentualnie środki z gwarancji zostaną wyczerpane i powstanie konieczność sięgnięcia do zabezpieczeń z tzw. II filaru.

107	art. 19 ust. 1 i 2	Polska Izba Ubezpieczeń	<p>Art. 19 jest sprzeczny z art. 16, który nakłada na podmiot udzielający zabezpieczeń obowiązek weryfikacji i wypłaty roszczenia w ciągu 30 dni lub 90 dni. Nie ma możliwości zebrania i zweryfikowania wszystkich roszczeń w ciągu 30 dni. Byłoby to konieczne, skoro gwarant musi znać całość roszczeń i dokonywać wypłat proporcjonalnie dla każdego podróżnego np. 80 % wpłat każdego podróżnego, jeśli gwarancja pokryje 80% wszystkich roszczeń. Nie można tworzyć prawa, którego realizacja jest niemożliwa. W takim przypadku należałoby również drastycznie ograniczyć okres zgłaszania roszczeń (obecnie 1 rok), co miałoby niekorzystne skutki dla podróżnych (roszczenia po terminie nie byłyby uznane). Ponadto podmiot udzielający zabezpieczeń miałby świadczyć dodatkowe usługi, które nie mieszczą się w czynnościach obsługi umów ubezpieczenia i gwarancji. Rola podmiotu udzielającego zabezpieczeń powinna ograniczać się do wypłaty środków z zabezpieczenia. Nie powinno zmuszać się gwaranta lub ubezpieczyciela do wykonywania jakichkolwiek czynności po wygaśnięciu zabezpieczenia na skutek wypłaty wszelkich środków.</p>	<p>Uwaga niezasadna. Brak jest podstaw do nakładania na Marszałka obowiązków wskazanych w uwadze. Za powyższym przemawia w szczególności to, że podmioty - gwarant/ubezpieczyciel - w praktyce weryfikują i tak każde wpływające do nich żądanie wypłaty. Trudno zatem mówić o nałożeniu na nich dodatkowych obowiązków. Gwarant/ubezpieczyciel jest zobowiązany należycie realizować obowiązki wynikające z zawartej umowy. Przypomnijmy, że zasadniczym beneficjentem umowy ubezpieczenia/gwarancji nie jest marszałek lecz podróżny. Ani z obecnych ani z projektowanych przepisów nie wynika, że ubezpieczyciel ma dokonywać wypłat proporcjonalnie dla każdego podróżnego w przypadku, gdy środki z pierwszego będą niewystarczające na pokrycie całości roszczeń</p>
108	art. 20 ust. 1	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego	<p>Mając na względzie fakt, iż ani przepisy Kodeksu Cywilnego, ani również ustawy o swobodzie działalności gospodarczej nie przewidują możliwości posiadania siedziby przez osoby fizyczne, to proponuję w treści art. 20 ust. 1 projektu określić marszałka województwa właściwego dla osób fizycznych, ponieważ w obecnym brzmieniu ww. przepisu został określony marszałek właściwy tylko dla osób prawnych, gdyż tylko osoby prawne posiadają siedzibę, a osoby fizyczne posiadają miejsce zamieszkania i miejsce(a) wykonywania działalności gospodarczej. W związku z powyższym proponuję następujące brzmienie ww. przepisu: „ Art. 20.1. Organem właściwym do prowadzenia rejestru, o którym mowa w art. 8 ust. 1 jest marszałek województwa właściwy ze względu na siedzibę przedsiębiorcy lub miejsce zamieszkania w przypadku przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, a w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego, który utworzył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oddział, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, organem właściwym do prowadzenia rejestru jest marszałek województwa właściwy ze względu na siedzibę oddziału.” Przedmiotowa zmiana będzie kompatybilna z postanowieniami art. 20 ust. 2 pkt 1 projektu, stanowiącego, iż wpisu do rejestru dokonuje się na wniosek przedsiębiorcy, zawierający następujące dane: 1) firmę przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres, a w przypadku gdy przedsiębiorca jest osobą fizyczną - adres zamieszkania.</p>	<p>Należy co do zasady zgodzić się z argumentem o potrzebie wprowadzenia do regulacji art. 20 ust. 1 projektu ustawy zapisu obejmującego osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą. W ocenie MSiT zaproponowane brzmienie jest trafne. Aktualne brzmienie tego przepisu, jak się wydaje, nie obejmuje tego zagadnienia w sposób kompleksowy.</p>

109	art. 20 ust. 2	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego	Wnosimy o niezamieszczanie w przedmiotowym przepisie obowiązku określania w zaświadczeniu o wpisie do rejestru terminów i wysokości pobieranych przez przedsiębiorcę przedpłat. Zapisy takie pojawiają się zgodnie z art. 26 ust. 1 w rozporządzeniu dotyczącym minimalnej wysokości sum gwarancji. Proponowany zapis spowoduje zwiększenie ilości wydawanych zaświadczeń zmieniających wpis i konieczność zmiany wszystkich zaświadczeń po wejściu w życie przepisów omawianej ustawy.	Uwaga niezasadna. Należy wskazać, że raz wydane zaświadczenie nie ulegnie "zmianie". Jest ono bowiem oświadczeniem wiedzy organu na dany dzień. Stąd też, w wypadku zaistnienia nowych okoliczności, zaistnieje też konieczność wydania nowego tj. aktualnego zaświadczenia. Jakkolwiek przedmiotowy przepis może prowadzić do wydawania większej liczby zaświadczeń, z uwagi na częste zmiany danych dotyczących terminów i wysokości przedpłat, to jednak okoliczność ta, sama w sobie, nie stanowi rzeczowego argumentu i dlatego też nie może uzasadniać zmiany przedmiotowego przepisu. Przyjęte rozwiązania mają zapewniać niezbędną transparentność oraz bezpieczeństwo finansowe podróżnych.
110	art. 20 ust. 2 pkt 4	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego	Konieczność wskazania jednoznacznie podziału zakresu terytorialnego lub aktu prawnego, w którym podział ten został określony z uwagi na zachodzące wątpliwości w tym zakresie.	Uwaga niezasadna. Trudno o bardziej precyzyjne ujęcie tej kwestii. Zakres terytorialny zostanie określony w aktach wykonawczych.
111	art. 20 ust. 2 pkt 5	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego	Wpisywanie do rejestru kwestii przedpłat jest zbędne.	Uwagę należy ocenić jako nieuzasadnioną. Przyjęte rozwiązania mają zapewniać niezbędną transparentność oraz bezpieczeństwo finansowe podróżnych.
112	art. 20 ust. 2	Marszałek Województwa Lubuskiego	Proponujemy dodanie pkt 9 „strony internetowej (jeśli posiada);”	Uwaga niezasadna.
113	art. 20 ust. 3	Marszałek Województwa Lubuskiego	Należy doprecyzować kto jest uprawniony do poświadczania kopii za zgodność z oryginałem.	Uwaga niezasadna. Przedmiotowa kwestia jest oczywista w świetle przepisów prawa. Określają one bowiem w sposób jednoznaczny jakie podmioty mogą poświadczać zgodność kopii z oryginałem.
114	art. 20 ust. 5	Marszałek Województwa Lubuskiego	W zapisie należy dodać „lub kopię potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez bank, w którym otwarto rachunek powierniczy”.	Uwaga niezasadna. Przedmiotowa kwestia jest oczywista w świetle przepisów prawa. Określają one bowiem w sposób jednoznaczny jakie podmioty mogą poświadczać zgodność kopii z oryginałem.
115	art. 20 ust. 6	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	Dopisanie w przepisie "oraz terminów i wysokości pobieranych przedpłat". Problem stanowi bowiem niezgłaszanie marszałkom istotnych zmian zawartych we wpisie do rejestru. Poszerzenie zakresu danych podlegających wpisowi, w ocenie autora, jedynie problem ten powiększy. Ponadto informacje o przedpłatach znajdują się w treści gwarancji ubezpieczeniowych oraz w CEOTIPT.	Uwagę należy ocenić jako nieuzasadnioną. Ewentualne niedociągnięcia po stronie przedsiębiorców nie mogą uzasadniać zwolnienia ich - z istotnych z punktu widzenia ochrony podróżnych - obowiązków. Marszałek został wyposażony w niezbędne kompetencje, aby egzekwować od przedsiębiorców należyte spełnianie ustawowych wymagań. Przyjęte rozwiązania mają zapewniać niezbędną transparentność oraz bezpieczeństwo finansowe podróżnych.

116	art. 20 ust. 4 pkt 1	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego	W nawiązaniu do powyższego postuluje się dokonać stosownej zmiany art. 20 ust. 4 pkt 1 dotyczącego oznaczenia przedsiębiorcy składającego oświadczenie, o którym mowa w art. 20 ust. 3 projektu, poprzez dodanie do jego treści postanowienia: „a w przypadku gdy przedsiębiorca jest osobą fizyczną - adres zamieszkania.”, w taki sposób, iż ww. przepis otrzymałby następujące brzmienie: „4. Oświadczenie zawiera również: 1) firmę przedsiębiorcy oraz jego siedzibę i adres, a w przypadku gdy przedsiębiorca jest osobą fizyczną - adres zamieszkania.”	Przedstawioną uwagę, jak i zaproponowaną zmianę brzmienia przepisu, należy ocenić pozytywnie. Rzeczywiście w obecnym kształcie projekt ustawy nie zawiera w pełni precyzyjnej regulacji dotyczącej osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.
117	art. 20 ust. 4 pkt 3	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego	Proponuję uzupełnić treść art. 20 ust. 4 pkt 3 projektu o możliwość podpisania oświadczenia, o którym mowa w art. 20 ust. 3, również przez przedsiębiorcę a nie tylko osobę go reprezentującą. Przedmiotowy przepis mógłby otrzymać następujące brzmienie: „4. Oświadczenie zawiera również: 3. Podpis przedsiębiorcy lub osoby uprawnionej do reprezentowania przedsiębiorcy, ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz pełnionej funkcji.”	Przedstawioną uwagę, jak i zaproponowaną zmianę brzmienia przepisu, należy ocenić pozytywnie. Rzeczywiście w obecnym kształcie projekt ustawy nie zawiera w pełni precyzyjnej regulacji dotyczącej osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.
118	art. 20 ust. 7	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego	W związku z powyższym należy dokonać również odpowiedniej zmiany art. 20 ust. 7 projektu, który to przepis zawiera pojęcie siedziby w odniesieniu do osób fizycznych. Proponuje się następujące brzmienie ww. przepisu: „7. Rejestr jest jawny, z wyjątkiem adresu zamieszkania, jeżeli jest on inny niż adresy pod którymi jest wykonywana działalność gospodarcza, adresu e-mail i numeru telefonu.”	Przedstawioną uwagę, jak i zaproponowaną zmianę brzmienia przepisu, należy ocenić pozytywnie. Rzeczywiście w obecnym kształcie projekt ustawy nie zawiera w pełni precyzyjnej regulacji dotyczącej osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.
119	art. 21	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego	Brak obowiązku przedkładania marszałkom dokumentów potwierdzających dalsze posiadanie zabezpieczenia na wypadek niewypłacalności po wygaśnięciu dokumentu załączonego do zgłoszenia. Dokument ten powinien być przetłumaczony na język polski.	Uwaga stała się bezprzedmiotowa w związku z rezygnacją z regulacji dotyczącej wykazu zgłoszeń.
120	art. 21	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	Zdaniem Marszałka Województwa Łódzkiego w przypadku przedsiębiorców zagranicznych z UE/EOG należy zachować obowiązek posiadania gwarancji w wysokości odpowiadającej sumie gwarancyjnej jak dla przedsiębiorców z siedzibą lub oddziałem na terytorium RP. Chodzi o zabezpieczenie interesów klientów ale również o równe traktowanie przedsiębiorców polskich i zagranicznych.	Uwaga nieuzasadniona. Przedmiotowy przepis jest dokładną transpozycją przepisu dyrektywy. Z uwagi na obowiązek maksymalnej harmonizacji (art. 4 dyrektywy) nie jest możliwe wprowadzenie odmiennej tj. szerszej regulacji.
121	art. 21 ust. 1	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego	Brak stosownych przepisów przejściowych w odniesieniu do podmiotów zagranicznych wpisanych do tego rejestru.	Uwaga częściowo zasadna. Niezbędne przepisy przejściowe także w tej materii zostaną zawarte w rozdziale 9 projektu ustawy.

122	art. 21	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego	Prośba o wyjaśnienie trybu uzyskania wpisu do wykazu, czy język dokumentacji składanej w celu uzyskania wpisu do wykazu na podstawie zgłoszenia – tryb jak do rejestru z wyjątkiem składania kopii zabezpieczenia, a także jaki dokument potwierdza dokonanie tego wpisu. Brak informacji w jakim języku składany jest dokument zabezpieczenia.	Uwaga stała się bezprzedmiotowa w związku z rezygnacją z regulacji dotyczącej wykazu zgłoszeń.
123	art. 21 ust. 6	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	Zgłoszenie, do „wykazu zgłoszeń”, podmiotu zagranicznego posiadającego siedzibę na terytorium państwa członkowskiego UE, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, zawiera m.in. kopię dokumentu potwierdzającego posiadanie zabezpieczenia na wypadek niewypłacalności. Brak dyspozycji aby kopia dokumentu potwierdzającego posiadanie zabezpieczenia na wypadek niewypłacalności była uwierzytelniona oraz aby przedsiębiorca zagraniczny załączył tłumaczenie tego dokumentu na język polski przez tłumacza przysięgłego.	Uwaga stała się bezprzedmiotowa w związku z rezygnacją z regulacji dotyczącej wykazu zgłoszeń.
124	art. 21 ust. 7	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego	Prośba o wyjaśnienie, na podstawie jakiej informacji i skąd pochodzącej ma nastąpić wykreślenie, o którym mowa w wykazie zgłoszeń.	Uwaga stała się bezprzedmiotowa w związku z rezygnacją z regulacji dotyczącej wykazu zgłoszeń.
125	art. 22 ust. 1	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego	Wnosimy o ujednoczenie pojęcia zawieszenia wykonywania działalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych z pojęciem zawieszenia działalności gospodarczej dokonywanej w CEiDG lub w KRS, o których mowa w art. 22 ust. 1. Dalej w art. 23 ust. 2 pkt 6 i art. 24 ust. 7 pkt 6 traktują o wydawaniu przez marszałka decyzji o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru po uzyskaniu informacji z CEiDG albo KRS a zatem przedsiębiorca będzie składał informację o zawieszeniu działalności do CEiDG lub KRS, które to katalogi będą zawiadamiały o tym fakcie marszałka województwa. A w związku z tym o jakich działaniach przedsiębiorcy jest mowa w art. 22 ust. 1 i następne. Sugerujemy skorelowanie systemów w celu ułatwienia obiegu informacji o zawieszeniu działalności przez przedsiębiorcę.	Uwaga niezasadna. Zawieszenie działalności na rynku turystycznym nie jest równoznaczne z zawieszeniem działalności gospodarczej, stąd też nie jest możliwe "skorelowanie systemów" które sugeruje autor uwagi. Art. 23 ust. 2 pkt 6 i art. 24 ust. 7 pkt 6 nie dotyczą zawieszenia lecz wykreślenia.
126	art. 23 ust. 12	Marszałek Województwa Lubuskiego	Czy w rozumieniu użytego w projekcie ustawy sformułowania „Każdy” należy rozumieć również osoby nieletnie i pozbawione praw, ubezwłasnowolnione? Jak również czy pod określeniem „zapytanie w dowolnej formie” należy rozumieć, że otrzymane zapytanie w wersji graficznej (rysunek) też należy uznać? W naszej opinii ustęp należy dostosować, chociażby w oparciu o ustawę o dostępie do informacji publicznej.	Uwaga niezasadna. Projektowany przepis jest zgodny z ustawą o dostępie do informacji publicznej.

127	art. 23 ust. 19	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko- Mazurskiego	Błędna podstawa prawna ustawy z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego, powinno być: (Dz. U. z 2016 r. poz. 352)	Uwaga zasadna. Publikator został poprawiony. Wskazany błąd wynikał z pomyłki pisarskiej.
128	art. 24	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	Projektowana ustawa nie zawiera zapisów zobowiązujących przedsiębiorców do przekazywania w trakcie kontroli przeprowadzanych przez marszałka województwa dokumentów związanych z prowadzeniem działalności co uniemożliwia skuteczne przeprowadzenie kontroli. Wnosimy o wprowadzenie takiego zapisu.	Uwaga niezasadna. Projekt ustawy wskazuje na odesłanie w tym zakresie do przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej określających sposób prowadzenia kontroli. W ramach instrumentów prawa <i>lex generalis</i> znajdują one zastosowanie na gruncie ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych.
129	art. 24	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego	Przepis nie określa narzędzi kontroli.	Uwaga nie jest zasadna. Wypada zauważyć, że przepisy projektu ustawy w przedmiotowej kwestii odsyłają do odpowiedniego stosowania przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.
130	art. 24 ust. 1	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	W naszej opinii możliwość właściwego skontrolowania prawidłowości wnoszenia składek do TFG leży po stronie UFG, tym samym Marszałek ma możliwość skontrolowania przedsiębiorcy w zakresie spełnienia warunków, o których mowa art. 9 ust 1 pkt 1, 2, 3 i 5 - bez pkt 4, który jest poza właściwościami Marszałka. W związku z tym zmianie lub doprecyzowaniu ulec powinien zapis artykułu 24 ust. 1 pkt w części dotyczącej składek do TFG.	Uwagę należy ocenić jako niezasadną. Kompetencje kontrolne ministra oraz marszałka zostały określone w sposób jednoznaczny i precyzyjny.
131	art. 24 ust. 1 pkt 3	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko- Mazurskiego	Wątpliwości budzi upoważnienie marszałka do kontroli przedsiębiorcy w zakresie wnoszenia składek do TFG. Propozycja wykreślenia tej kompetencji, pozostawienie kontroli w tym zakresie w wyłącznej gestii UFG.	Uwagę należy ocenić jako niezasadną. Kompetencje kontrolne ministra oraz marszałka zostały określone w sposób jednoznaczny i precyzyjny. Nie ulegają one zmianie wobec stanu aktualnego.
132	art. 24 ust 4	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko- Mazurskiego	Usunięcie odniesienia do art. 8 ust. 5 projektu ustawy, który w rzeczywistości nie istnieje.	Uwaga zasadna. Proponowana zmiana zostanie wprowadzona.

133	art. 24 ust. 7	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego	Proponujemy dopisanie do katalogu decyzji wydawanych przez marszałka, o których mowa w tym przepisie decyzji o wykreśleniu przedsiębiorcy i o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem przez okres 3 lat z urzędu - w przypadku, o którym mowa w art. 11 ust. 1 bez konieczności prowadzenia kontroli w kierunku stwierdzenia rażącego naruszenia, o których mowa w art. 25 pkt 4. Moment, w którym przedsiębiorca składa marszałkowi oświadczenie o niewypłacalności początkuje moment wyężonej pracy. Nieporozumieniem wydaje się w tak szczególnym czasie prowadzenie kontroli u przedsiębiorcy - który najczęściej już nie prowadzi działalności - w celu wykreślenia go z rejestru i wydania zakazu działalności objętej wpisem na podstawie stwierdzenia rażącego naruszenia. Drugi aspekt sprawy jest inny - brak określenia procedury wydania decyzji o wykreśleniu i zakazie wprowadza opóźnienia w podejmowaniu przez marszałka zdecydowanych działań administracyjnych co jest w konsekwencji źle odbierane przez poszkodowanych podróżnych.	Uwaga wymaga przedyskutowania.
134	art. 24 ust 7 pkt 2	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	W art. 24 ust. 7 pkt 2 proponuje się dodać wyrazy: „chyba, że przed wydaniem decyzji przedsiębiorca spełni swoje obowiązki ustawowe”.	Uwaga zasadna. Proponowana zmiana trafnie doprecyzowuje przepisy ustawy.
135	art. 25	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego	Proponuję wprowadzenie do katalogu rażących naruszeń warunków w art. 25 zapisu: „złożenie oświadczenia o niewypłacalności lub w przypadku wystąpienia przez marszałków o..”, ponieważ naszym zdaniem złożenie oświadczenia narusza warunek wykonywania działalności.	Uwaga niezrozumiała z uwagi na sposób jej skonstruowania. Nie mniej wydaje się również niezasadna. Fakt wystąpienia niewypłacalności nie oznacza per se rażącego naruszenia warunków wykonywania działalności, choć tego rodzaju sytuacje trudno jednoznacznie wykluczyć. Brak jest zatem racjonalnych przesłanek do wprowadzenia takiego zapisu. W tym miejscu wskazać również należy na treść art. 25 pkt 4 projektu ustawy.
136	art. 25 pkt 7	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	Przy takim zapisie należy zastanowić się, czy dokumenty na podstawie, których dokonuje się wpisu do rejestru, w których przedsiębiorca określa zasięg terytorialny są mniej ważne niż zabezpieczenie finansowe. W dotychczasowej ustawie zakres terytorialny określony w zaświadczeniu był wiążący, a zmiana zakresu wymagała zmiany wpisu.	Uwaga zasadna. Przepis zostanie zmodyfikowany zgodnie z propozycją.
137	art. 26	Izba Turystyki Rzeczypospolitej Polskiej	Pominięcie głosu samorządu branżowego w przepisie delegacyjnym.	Uwaga niezasadna. Przepis został prawidłowo skonstruowany. Nie narusza ani nie faworyzuje niczych interesów. Ponadto wypada zwrócić uwagę na definicję UFG zawartą w art. 96 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

138	art. 26 ust. 1	Polska Izba Ubezpieczeń	Przepis przyznaje dyspozycję dla ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, aby w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw turystyki określił, w drodze rozporządzenia, minimalną wysokość sum gwarancji dla gwarancji ubezpieczeniowej i bankowej. Kwota zabezpieczenia powinna być ustalona w uzgodnieniu z dostawcami gwarancji. Przypominamy, że obecnie głównym dostawcą gwarancji są zakłady ubezpieczeń a organizacją je zrzeczającą i reprezentującą jest Polska Izba Ubezpieczeń. Dlatego przepis powinien przewidywać konsultacje co najmniej z Izbą. Przepis powinien brzmieć co najmniej w następujący sposób: „Minister właściwy do spraw instytucji finansowych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw turystyki, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, minimalną wysokość sum gwarancji, o których mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1 uwzględniając zakres i rodzaj działalności wykonywanej przez organizatorów turystyki i podmioty ułatwiające nabywanie powiązanych usług turystycznych oraz termin i wysokość przyjmowanych przedpłat ”	Uwaga zasadna. Przepis zostanie odpowiednio zmodyfikowany.
139	art. 27 ust. 1	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Agentów Turystycznych	Punkt ten mówi o wykreśleniu z rejestru podmiotu występującego jako agent turystyczny, a nie ma takiego rejestru. Ustawa nie zawiera rejestru agentów turystycznych. Zapis ten wymaga innego zapisu.	Uwaga niezasadna, przepis odnosi się do podmiotów wpisanych do rejestru (organizatorów turystyki i PUT), którzy w kontakcie z klientem występują jako agent turystyczny.
140	art. 27 ust. 1 pkt 2	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	Ponadto zapisy art. 27 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 3 uust. są sprzeczne z obowiązkiem, o którym mowa art. 9 ust. 5 pkt 1 uust. Sankcjonujący art. 27 wymienia uchybienia, które skutkują 3 letnim zakazem. Jedno z uchybień (ust. 1 pkt 2) dot. zawarcia umowy o org, imprez. turystycznej na rzecz przedsiębiorcy nie posiadającego właściwego zabezpieczenia - art. 21 ust. 1. Artykuł 27 nie wspomina nic o sytuacji, w której agent/organizator (PL) zawiera umowę w im. przedsiębiorcy (UE,EFTA), spełniającego warunek art. 21 ust. 1, który nie został zgłoszony do „wykazu zgłoszeń”. Zatem, aby zapisy art. 27 (sankcje) odpowiadały obowiązkowi, o którym mowa w art. 9 ust. 5 pkt 1 należy zmienić zapis któregoś z ww. artykułów. Zapisy ww. przepisów muszą dotyczyć tego samego, zarówno w obowiązkach (art. 9 ust. 5 pkt 1) jak i sankcjach (art. 27.) . Proponujemy zapis: (...) nie posiada zabezpieczenia finansowego na wypadek niewypłacalności. o którym mowa w art. 21 ust. 1 uust. zastąpić następująco: (...) który nie spełnił obowiązku, o którym mowa art. 21 ust. 2 uust.	Uwaga jest częściowo zasadna. Art. 9 ust. 5 pkt 1 zostanie zmodyfikowany tak, aby obejmował wszystkie podmioty zagraniczne posiadające wymagane dyrektywą zabezpieczenie finansowe. Rozważana jest rezygnacja z regulacji dotyczącej wykazu zgłoszeń.
141	art. 29 ust. 4	Polska Izba Ubezpieczeń	Prowadzenie działalności po ogłoszeniu niewypłacalności powinno być niedopuszczalne w każdym przypadku, a niewypłacalny podmiot powinien automatycznie ulegać wykreśleniu z rejestru. Przedmiotowy przepis sankcjonuje zaś odmiennie praktyki.	Uwaga niezasadna. Przedmiotowy przepis został wprowadzony w celu zapewnienia niezbędnej ochrony środków gromadzonych w ramach Funduszu.
142	art. 31 ust. 1 i 5	Polska Izba Turystyki	Niższa składka do TFG w wypadku umów z dojazdem własnym.	Uwaga niezasadna. Przedmiotowa kwestia zostanie uregulowana w rozporządzeniu. Zgodnie z ust. 5 tego przepisu wysokość zabezpieczenia zostanie określona z uwzględnieniem wskazanych tam czynników.

143	art. 31 ust. 3	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	Art. 31 ust. 3 należy wykreślić - umowy generalne na organizację podróży służbowych są wyłączone z ustawy. Na organizację eventów i wyjazdów incentive winna obowiązywać odrębna umowa.	Uwaga niezasadna. Art. 4 pkt 2 stanowi <i>lex specialis</i> wobec zasady ogólnej wyrażone w art. 31 ust. 3
144	art. 31 ust. 4	Polska Izba Turystyki	Zwrot składki wpłaconej do TFG.	Uwaga niezasadna. Nie przewiduje się możliwości dokonywania "nienależnych" wpłat składek na TFG. Projekt jednoznacznie wskazuje jakie podmioty mają obowiązek odprowadzania tej składki i w jakiej wysokości. W wypadku, gdy z jakichś przyczyn powstaje "nadpłata" wpłacone kwoty są zaliczane na poczet innych należności danego podmiotu wobec TFG.
145	art. 31 ust. 5	Polski Związek Organizatorów Turystyki	Art. 34 Informacje udzielane przed zawarciem umowy Ust. 1 powinien zostać uzupełniony i brzmieć: 1. Organizator turystyki oraz, w przypadku gdy impreza turystyczna jest sprzedawana za pośrednictwem agenta turystycznego, również agent turystyczny, który proponuje podróży imprezy turystyczne udostępniając ... Ponadto przepis powinien zostać zatytułowany: "Informacje udzielane przed zawarciem umowy"	Uwaga niezasadna. Agent turystyczny oferuje imprezę turystyczną w imieniu organizatora turystyki, dlatego nie powinien ponosić odpowiedzialności w wyznaczonym zakresie. Tytuły w projektowanym akcie prawnym występują wyłącznie w nazwach rozdziałów.
146	art. 31 ust. 5	Izba Turystyki Rzeczypospolitej Polskiej	Pominięcie głosu samorządu branżowego w przepisie delegacyjnym.	Uwaga niezasadna. Przepis został prawidłowo skonstruowany. Nie narusza ani nie faworyzuje niczyich interesów. Ponadto wypada zwrócić uwagę na definicję UFG zawartą w art. 96 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.
147	art. 34 ust. 1	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	W związku z wprowadzeniem przepisów dotyczących ochrony osób niepełnosprawnych proponuje się dodać przepis, który wskazywałby czy cała impreza/ly (nie tylko program zwiedzania) są dostępne dla osób z różnymi stopniami niepełnosprawności	Uwaga niezasadna. Treść przepisu stanowi dosłowną transpozycję przepisów dyrektywy. Zważywszy zatem na wynikający z art. 4 dyrektywy obowiązek maksymalnej harmonizacji nie może ona zostać zmieniona, w szczególności poszerzona.
148	art. 34 ust. 1 pkt 2	Polski Związek Organizatorów Turystyki	Punkt 2) można uzupełnić: 2) miejsce pobytu, trasę i czas trwania imprezy, w tym co najmniej przybliżoną datę początkową i końcową oraz liczbę noclegów objętych daną usługą;	Uwaga zasadna. MSiT uzupełni projekt o postulowane brzmienie przepisu.
149	art. 34 ust. 1 pkt 3	Polski Związek Organizatorów Turystyki	Punkt 3) należy uzupełnić: 3) rodzaj, klasę, kategorię lub charakter środka transportu a także informacje dotyczące przejazdów, w szczególności czas i miejsce wyjazdów oraz postojów. Jeżeli dokładny czas nie został jeszcze określony, organizator oraz, w odpowiednim przypadku, agent turystyczny informuje podróżnego o przybliżonym czasie wyjazdu i powrotu;	Uwaga zasadna. Przepis zostanie doprecyzowany.

150	art. 34 ust. 1 pkt 11	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	W art. 34 w ust. 1 w pkt 11 wyraz „ich” należy zastąpić wyrazem: „jej”	Uwaga zasadna. Wskazany błąd wynikał z pomyłki pisarskiej.
151	art. 35 ust. 1	Polski Związek Organizatorów Turystyki	Art. 35 powinien zostać zatytułowany: Art. 35 Treść umowy o udział w imprezie turystycznej - lub w wersji dłuższej, Art. 35 Treść umowy o udział w imprezie turystycznej i dokumenty, które należy dostarczyć przed rozpoczęciem imprezy turystycznej	Uwaga niezasadna, tytuły w projektowanym akcie prawnym występują wyłącznie w nazwach rozdziałów.
152	art. 35 ust. 2	Polskie Stowarzyszenie Pilotów Wycieczek	Wprowadzenie do przepisu dot. umowy szczegółowych danych kontaktowych do pilota zajmującego się daną imprezą turystyczną.	MSiT podziela w całości stanowisko Stowarzyszenia w przedmiotowej kwestii. W tym miejscu wypada nadmienić, że wprowadzenie do przedmiotowego przepisu danych kontaktowych właśnie pilotów wycieczek, a nie danych kontaktowych do biura organizatora turystyki, było podyktowane potrzebą prawidłowej implementacji dyrektywy a także praktyką polskiego rynku turystycznego.
153	art. 35 ust. 2	Polski Związek Organizatorów Turystyki	Ust. 2 powinien brzmieć: 2. Umowa o udział w imprezie turystycznej lub potwierdzenie jej zawarcia zawiera pełną treść uzgodnień, w tym wszystkie informacje, o których mowa w Art. 34 Ust. 1 punkty 1) -15) oraz następujące informacje: 1) organizatora turystyki i numer jego ... co pozwoli usunąć z Ust. 2 wszystkie punkty wymienione w Art. 34 Ust. 1 np.: 4), 5) c), d), e), f)	Uwaga zasadna, MSiT doprecyzuje brzmienie przepisu zgodnie z postulowaną ideą
154	art. 35 ust. 2	Polski Związek Organizatorów Turystyki	Zwracamy uwagę na błędną numerację punktów w Art. 35 Ust. 2 - dwukrotnie występuje p-kt 5)	Uwaga zasadna. W projektowanej ustawie pojawił się błąd w numeracji.
155	art. 35 ust. 2	Polska Izba Turystyki	Elastyczne określenie w treści umowy terminu wyjazdu.	Uwaga zasadna. Przepis zostanie doprecyzowany.
156	art. 35 ust. 2 pkt 11	Polska Izba Turystyki	Zdaniem PIT ustawa powinna utrzymać obecne, 30 dniowe terminy na zgłoszenie i rozpatrzenie reklamacji.	Uwaga co do zasady trafna. Zasygnalizowana kwestia zostanie uregulowana w ramach odesłania do ustawy o prawach konsumenta.
157	art. 35 ust. 2 pkt 1	Federacja Konsumentów	Przepis powinien zobowiązywać organizatora turystyki do wskazania organu, który zarejestrował działalność gospodarczą, i numeru pod którym został zarejestrowany. Taki obowiązek przewidziano w art. 8 pkt 2 ustawy o prawach konsumenta.	Uwaga zasadna. Przepis zostanie doprecyzowany poprzez wskazanie właściwego marszałka, w którego rejestrze/wykazie został wpisany.
158	art. 35 ust. 2 pkt 3	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	W art. 35 w ust. 2 w pkt 3 wyrazy „pilota odpowiedzialnego” proponuje się zastąpić wyrazami „osobę odpowiedzialną”	Uwaga niezasadna. Wprowadza ona bowiem niespójność między projektem ustawy a przepisami zmienianej ustawy o usługach turystycznych.

159	art. 35 ust. 2 pkt 7	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	Należy rozważyć, kiedy podróżny może złożyć jednostronną dyspozycję wypłaty.	Uwaga niezasadna. Przedmiotowa kwestia została rozstrzygnięta w przepisach regulujących turystyczny rachunek powierniczy.
160	art. 35 ust. 2 pkt 11 i 15	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	Proponuje się połączyć treść pkt 11 i 15 w jeden przepis oraz zrezygnować z obecnej treści art. 35 ust. 2 pkt 15	Uwagę należy ocenić jako nieuzasadnioną. Przyjęte rozwiązanie, po pierwsze odpowiada treści dyrektywy, po drugie proponowana zmiana zmniejsza czytelność tekstu.
161	art. 35 ust. 4	Zrzeszenie Agentów IATA	Co się dzieje w przypadku, kiedy podróżny poinformuje organizatora turystyki, że takie ubezpieczenie posiada (NNW i KL), albo kategorycznie nie życzy sobie takiego ubezpieczenia	Konieczność wyjaśnienia sformułowanego pytania przez autora uwagi.
162	art. 35 ust. 4	Marszałek Województwa Lubuskiego	Proponujemy usunąć ograniczenie zawierania umów ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków wyłącznie do imprez zagranicznych. W naszej opinii ww. ubezpieczenie powinno być zawierane również na imprezy krajowe.	Uwaga niezasadna. Przyjęcie proponowanego rozwiązania znacząco zwiększa koszty prowadzenia działalności.
163	art. 35 ust. 5	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	Propozycja usunięcia zapisu o "10%" wpłacie dla zaistnienia obowiązku przewidzianego w tym przepisie.	Uwaga zasadna. Przepis zostanie odpowiednio zmodyfikowany. Stosowna regulacja znajduje się w załącznikach do dyrektywy.
164	art. 35 ust. 9	Polski Związek Organizatorów Turystyki	Apelujemy o usunięcie Ust 9. z Art. 35 - „Podróżny, który zawarł umowę poza lokalem przedsiębiorstwa, może w terminie 14 dni odstąpić od niej bez podawania przyczyny”.	Uwaga zasadna. Przepis zostanie usunięty ze względu na równoważność form zawierania umowy o imprezę turystyczną.
165	art. 35 ust. 9	Zrzeszenie Agentów IATA	Podróżny, który zawarł umowę poza lokalem przedsiębiorstwa, może w terminie 14 dni odstąpić od niej bez podawania przyczyny. Znakomita większość takich umów zawierana jest poza lokalem przedsiębiorstw. Wymiana uzgodnionych treści i warunków handlowych następują drogą e-mailową, przesłanie umów następuje pocztą kurierską). Pozostawienie tego zapisu mogłoby dawać Klientowi Instytucjonalnemu możliwość rezygnacji bez kosztów, na które już w procesie uzgadniania treści umowy wyraził zgodę.	Uwaga zasadna. Przepis zostanie usunięty ze względu na równoważność form zawierania umowy o imprezę turystyczną.
166	art. 35 ust. 9	Stowarzyszenie Organizatorów Incentive Travel	W branży organizatorów podróży korporacyjnych, w związku z tym przepisem, powstała wątpliwość i obawa, czy ich kontrahentem, klientom korporacyjnym, nie będzie przysługiwała dodatkowa „możliwość” bezkosztowego wycofania się z zawartej umowy, często zawieranej „poza lokalem” przedsiębiorstwa, czy to kontrahenta, czy organizatora, w sytuacji poniesienia już, często znacznych, nakładów finansowych na organizację imprezy.	Uwaga zasadna. Przepis zostanie usunięty ze względu na równoważność form zawierania umowy o imprezę turystyczną.

167	art. 35 ust. 9	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Agentów Turystycznych	Art. 35. 9. Zapis o możliwości bezkosztowego odstąpienia od umowy przez klienta w ciągu 14 dni od jej podpisania jest nie do przyjęcia. Zgłaszane to było we wszystkich spotkaniach i konsultacjach branżowych. Pozostawienie takiego zapisu skutkować będzie ciągłymi sporami i może doprowadzać do procesów sądowych. Nie trzeba uzasadniać, że taki zapis wprowadza w błąd konsumenta, bo jak wiemy takie bezkosztowe odstąpienie od umowy jest wyłączone w prawach konsumenta. /ustawa z 30 .05.2014/ Dyrektywa 2015/2302 daje możliwość swobodnego decydowania w tej kwestii i dziwić może zapis w naszej ustawie.	Uwaga zasadna. Przepis zostanie usunięty ze względu na równoważność form zawierania umowy o imprezę turystyczną.
168	art. 35 ust. 9	Polska Izba Turystyki	PIT opowiada się za wyłączeniem stosowania tego przepisu ustawy do umów o udział w imprezie zawartych poza lokalem przedsiębiorstwa. Przepis art. 35 ust. 9 projektu ustawy powinien być skreślony. Nieuzasadnione byłoby przyznanie klientowi, z którym umowa została zawarta poza lokalem przedsiębiorstwa, prawa do bezkosztowego odstąpienia od umowy, gdyż byłoby to równoznaczne z traktowaniem imprez turystycznych na równi z innymi usługami, z pominięciem różnic między nimi, nie uwzględniając specyfiki imprez turystycznych oraz pomijając fakt, iż w obecnym stanie prawnym konsument nie ma prawa odstąpienia od umowy o imprezę turystyczną, gdy została zawarta poza lokalem przedsiębiorstwa. Prawo odstąpienia służyć powinno klientowi - konsumentowi wtedy, gdy ze względu na charakter usługi/towaru sprzedaż poza lokalem przedsiębiorstwa uprawdopodobnia przypuszczenie i tym samym pozwala na przyjęcie, że w lokalu przedsiębiorstwa nie doszłoby do zawarcia umowy.	Uwaga zasadna. Przepis zostanie usunięty ze względu na równoważność form zawierania umowy o imprezę turystyczną.
169	art. 36	Polska Izba Ubezpieczeń	W przypadku ubezpieczenia kosztów rezygnacji nie jest możliwe automatyczne przeniesienie uprawnień z umowy na inną osobę. Przepis powinien dopuszczać przeniesienie uprawnień, o ile jest to możliwe ze względu na specyfikację danej usługi.	Uwaga niezasadna. Przedmiotowy przepis stanowi precyzyjną transpozycję przepisu dyrektywy. Ten zaś nie przewiduje takich ograniczeń jak zaproponowano w uwagach. Ponadto wprowadzenie takich ograniczeń jest sprzeczne z obowiązkiem maksymalnej harmonizacji (art. 4).
170	art. 36 ust. 1	Izba Turystyki Rzeczypospolitej Polskiej	Nie zawsze mimo opłat jest możliwa taka zmiana , jest wiele państw gdzie procedura wyrabiania wiz jest o wiele dłuższa niż przewidziane tutaj 7 dni , dlatego powinno być zapisane ,że zmiana uczestnika nie być sprzeczna z przepisami wizowymi lub lotniczymi , bo wiele linii lotniczych nie zmieni uczestnika w tak krótkim terminie.	Uwaga niezasadna. Przedmiotowy przepis stanowi precyzyjną transpozycję przepisu dyrektywy. Ten zaś nie przewiduje takich doprecyzowań jak zaproponowano w uwagach. Ponadto wprowadzenie takich uszczegółowień jest sprzeczne z obowiązkiem maksymalnej harmonizacji (art. 4).

171	art. 37 ust. 7	Polska Izba Turystyki	PIT uważa, że należy zapewnić zgodność art. 37 ust. 7 projektu ustawy z dyrektywą poprzez przyjęcie, że organizator musi przedstawić dowód na okoliczność kosztów administracyjnych wyłącznie na żądanie podróżnego a nie – jak przyjęto w projekcie – również bez takiego żądania.	Uwaga niezasadna. Przepis stanowi właściwą transpozycję zapisu dyrektywy. Nie wynika bowiem z niego wprost, że wykazanie kosztów administracyjnych poniesionych przez organizatora turystyki musi nastąpić w chwili obniżania ceny jak sugeruje autor uwagi, choć taka praktyka wydaje się najwłaściwsza. Jedyne wymaganie nałożone na organizatora w tym przepisie to, to aby należycie wykazał podstawę swoich odliczeń. Może to uczynić przy obniżaniu ceny, lub dopiero na żądanie podróżnego.
172	art. 37 ust. 4 - 6	Polska Izba Turystyki	PIT uważa, że w okresie 20 dni przed imprezą podróżny nie powinien mieć prawa do obniżki ceny imprezy tak jak organizator nie ma w tym okresie prawa do podwyżki ceny imprezy.	Uwaga niezasadna. Przepis stanowi transpozycję zapisu dyrektywy, co jak się wydaje umknęło uwadze autora uwagi. Wypada zatem przypomnieć, że nie wprowadza ona proponowanego ograniczenia w stosunku do podróżnych oraz, że zgodnie z art. 4 dyrektywy państwa członkowskie są objęte obowiązkiem maksymalnej harmonizacji.
173	art. 38 ust. 4 pkt 4	Polska Izba Turystyki	Wymaga uściślenia czy chodzi o oferowanie imprezy w ogólności (tzn. że jest dostępna u organizatora), czy też że jest oferowana podróżnemu przez organizatora. Może bowiem mieć miejsce sytuacja, że impreza jest w katalogu, ale nie jest już dostępna i nie może być oferowana podróżnemu, jako zastępcza, który nie zaakceptował nowych warunków uczestnictwa w imprezie nabytej u organizatora. Zdaniem PIT ustawa powinna precyzować, że w przypadku niezaakceptowania przez podróżnego nowych warunków umowy o imprezę ma on prawo do imprezy zastępczej, gdy zostanie mu zaoferowana przez organizatora.	Uwaga niezasadna. Przepis ustawy został sformułowany w sposób jednoznaczny.
174	art. 39	Polska Izba Ubezpieczeń	Przepis przewiduje, że podróżny może rozwiązać umowę o udział w imprezie turystycznej przed rozpoczęciem imprezy turystycznej w przypadku wystąpienia nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności, które mają znaczący wpływ na realizację imprezy turystycznej lub przewóz podróżnych do miejsca docelowego. Podróżny może żądać wyłącznie zwrotu wpłat dokonanych z tytułu imprezy turystycznej bez odszkodowania w tym zakresie. Przepis przyznaje zatem zbyt dużą swobodę interpretacyjną podróżnym.	Uwaga niezasadna. Przedmiotowy przepis stanowi precyzyjną transpozycję przepisu dyrektywy. Ten zaś nie przewiduje takich doprecyzowań jak zaproponowano w uwagach. Ponadto wprowadzenie takich uszczegółowień jest sprzeczne z obowiązkiem maksymalnej harmonizacji (art. 4).
175	art. 39 ust. 2	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	Proponuje się wykreślić wyrazy: „lub wpływy z imprezy zastępczej”.	Uwaga niezasadna. Przepis ustawy został sformułowany w sposób zgodny z postanowieniami dyrektywy.
176	art. 39 ust. 4	Zrzeszenie Agentów IATA	Doprecyzować pojęcie nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności, czy to jest siła wyższa? Jeśli tak ustawa powinna się do niej odwoływać.	Uwaga niezasadna. Transpozycja przepisu jest zgodna z przepisami dyrektywy oraz obowiązkiem maksymalnej harmonizacji.

177	art. 40 ust. 8	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	Proponuje się po wyrazie: „koszty” dodać wyraz: „dalszego	Uwaga niezasadna. Przepis ustawy został sformułowany w sposób jednoznaczny.
178	art. 42 ust. 1-4	Polska Izba Turystyki	Przepis art. 42 ust. 1 projektu ustawy jest wadliwy, gdyż – inaczej niż dyrektywa – pomija odpowiedzialność podróżnego za zaniechania; mówi wyłącznie o działaniu podróżnego. PIT uważa, że podróżnemu nie powinno przysługiwać prawo do obniżki ceny nie tylko, gdy wadliwe wykonanie usług objętych programem imprezy jest wynikiem jego działania ale również – czego nie przewiduje projekt ustawy – również jego zaniechania.	Uwaga częściowo zasadna. Kwestia zaniechania zostanie wprowadzona do przedmiotowego przepisu.
179	art. 42 ust. 1, 2 i 5	Zrzeszenie Agentów IATA	Co oznacza za każdy okres. Czy jeśli np. wadliwe wykonanie umowy oznacza posiłki niezgodne z ofertą, zniżka przysługuje za te posiłki, czy za cały okres pobytu. Jaka jest procedura reklamacyjna.	Konieczność wyjaśnienia sformułowanego pytania przez autora uwagi.
180	art. 42 ust. 3	Polska Izba Turystyki	Przepis art. 14 ust. 3 dyrektywy, inaczej niż art. 42 ust. 3 projektu ustawy, nie opiera na zasadzie winy odpowiedzialności za szkody z tytułu niezgodności, to jest z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania wynikającego z umowy o imprezę, i tym samym dyrektywa, inaczej niż projekt ustawy, nie uzależnia prawa podróżnego do odszkodowania od braku jego winy. Projekt ustawy wprowadzając w art. 42 ust. 3 kryterium winy podróżnego łagodzi jego odpowiedzialność i tym samym zaostrza odpowiedzialność organizatora. Przepis art. 42 ust. 3 projektu ustawy nie powinien, wbrew art. 14 ust. 3 dyrektywy wprowadzać winy podróżnego jako przesłanki jego odpowiedzialności, gdyż tym samym łagodzi jego odpowiedzialność a zaostrza odpowiedzialność organizatora. W art. 42 ust. 3 pominięta została okoliczność, iż odrębną przesłanką braku uprawnień podróżnego do odszkodowania jest okoliczność, iż niezgodność została spowodowana nieuniknionymi i nadzwyczajnymi okolicznościami.	Uwaga niezasadna. Przepis został skonstruowany w sposób prawidłowy. Prawidłowo transponuje od przepis dyrektywy. Autor uwagi choć kontestuje zasadę winy, nie jest w stanie niestety wskazać na jakiej zasadzie/podstawie, w jego opinii, ma się rzekomo opierać odpowiedzialność podróżnego w świetle dyrektywy. To zaś prowadzi do wniosku, że jego stanowisko jest nieuzasadnione. Wskazać również należy, że treść art. 42 ust. 3 w kontekście prawidłowej implementacji powinna być odczytywana w powiązaniu z ust. 4.
181	art. 42 ust. 5	Federacja Konsumentów	Rozważenie kwestii ujednoczenia terminu przedawnienia roszczeń. W projekcie ustawy przewidziany jest 2 letni termin przedawnienia, podczas gdy ogólne zasady przedawnienia przewidziane w Kodeksie cywilnym wprowadzają termin 3 lat (art. 118 k.c.)	Przedstawioną uwagę należy ocenić jako zasadną. Dyrektywa nakłada obowiązek wprowadzenia nie krótszego niż 2 lata terminu przedawnienia. Stąd też w projekcie ustawy został przyjęty 2 letni termin przedawnienia roszczeń. Rozważając jednak to zagadnienie systemowo należy zgodzić się z potrzebą utrzymania spójnego i jednolitego terminu przedawnienia w podobnych sytuacjach. W konsekwencji w projekcie ustawy zostanie wprowadzona zmiana uwzględniająca zgłoszoną uwagę.
182	art. 42 ust. 7	Polska Izba Turystyki	W projekcie ustawy w wersji z 2 listopada 2016 r. MSiT przyjęło, że odszkodowanie może zostać ograniczone do wysokości trzykrotności ceny całkowitej imprezy turystycznej. Obecnie mowa jest o trzykrotności jako minimum. Przepis jest odpowiednikiem obecnego art. 11b ust. 3 ustawy o usługach turystycznych, w którym mowa o limicie dwukrotności ceny imprezy.	Przedmiotowa uwaga zasadna. Przepis zostanie zmodyfikowany.

183	art. 42 ust. 11	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Agentów Turystycznych	Taki zapis odnosi się do wszystkich błędów i wadliwego wykonania umowy. Agent może tylko odpowiadać za swoje popełnione błędy. Jeżeli organizator pomylił się w opisie katalogowym i zamiast 1000 m do plaży napisze w katalogu 100 m i klient wnieśli reklamację, to nie jest to uchybienie z winy agenta. Ten punkt powinien odnosić się wprost do art. 45, który mówi o odpowiedzialności za błędy.	Uwaga zasadna, MSiT wskaże które konkretnie przepisy stosuje się do działalności agenta turystycznego.
184	art. 43	Zrzeszenie Agentów IATA	Co dzieje się w przypadku, kiedy żądanie to trzeba przekazać w oryginale do dostawcy/touroperatora w innej miejscowości?	Konieczność wyjaśnienia sformułowanego pytania przez autora uwagi.
185	art. 45	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Agentów Turystycznych	Powinno zostać dopisane ..... organizator....lub agent turystyczny ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą wobec podróżnego za SWOJE błędy w rezerwacji....	Uwaga zasadna. MSiT uzupełni projekt o postulowane brzmienie przepisu tak, aby przedsiębiorca ponosił odpowiedzialność za wszelkie błędy spowodowane usterkami technicznymi systemu rezerwacji, które można mu przypisać.
186	art. 49	Zrzeszenie Agentów IATA	Powinno być, kto umyślnie zaniża?	Uwaga niezasadna. Zasadą prawa karnego jest, iż umyślność jest niezbędnym znamieniem czynu zabronionego.
187	art. 49	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego	Prośba o wskazanie trybu nakładania kar na podstawie tego przepisu.	Zasygnalizowana problem w rzeczywistości nie zachodzi. Wskazany przepis jest przepisem karnym sensu stricto. Oznacza to, że orzecząc będzie niezależny i niezawisły sąd.
188	art. 49	Izba Turystyki Rzeczypospolitej Polskiej	Nieproporcjonalnie wysoka kara za zaniżenie składek.	Uwaga niezasadna. Zaproponowana sankcja jest adekwatna do uchybienia oraz jego konsekwencji nie tylko dla klientów danego organizatora turystyki, lecz także dla całego rynku turystycznego oraz systemu zabezpieczeń finansowych. Kary mają być skuteczne i odstraszające.
189	art. 50	Marszałek Województwa Lubuskiego	W przepisie nie ujęto osób fizycznych, które nie prowadzą działalności gospodarczej, a organizują imprezy turystyczne lub ułatwiają nabywanie powiązanych usług turystycznych w sposób ciągły i w otwartym naborze.	Uwaga bezzasadna. Osoby fizyczne są objęte zakresem regulacji.

190	art. 50 i art. 51	Stowarzyszenie Organizatorów Incentive Travel	Stowarzyszenie wyraża stanowisko, że tak poważna penalizacja prowadzenia działalności w zakresie organizowania imprez turystycznych lub ułatwiania nabywania powiązanych usług turystycznych bez wymaganego wpisu, a szczególnie tak szeroki krąg podmiotów objętych potencjalną sankcją prawnokarną, powinien być jeszcze przedmiotem pogłębionych konsultacji. Zdaniem SOIT, proponowane przepisy karne, mogą okazać się nieskuteczne, jeżeli chodzi o zakładany cel regulacji, tj., zgodnie z treścią uzasadnienia Projektu (str. 16), „wylimitowanie z rynku usług turystycznych tych osób, które mimo zastosowanych wobec nich sankcji, samodzielnie lub z wykorzystaniem innych podmiotów otwierały nową działalność na tym rynku”, a dotknąć przedsiębiorców, oraz osoby wchodzące w krąg osób zarządzających, nadzorujących i prowadzących działalność firm z branży turystycznej, a nawet posiadających znikomą część pakietu właścicielski w takich firmach, którzy nie dopełnią, bez intencji działania celowego, pewnych obowiązków ustawowych, szczególnie w sytuacji wprowadzenia nowej regulacji, która będzie, jak każda, na początku rodziła wątpliwości interpretacyjne i praktyczne.	Uwagę należy uznać za niezasadną. Konstrukcja przepisu jest prawidłowa. W sposób należyty realizuje ona także nie tylko wymagania stawiane przez dyrektywę, lecz także postulaty środowiska. Należy podkreślić, że nie jest możliwe skonstruowanie takiego przepisu karnego, który wykluczy możliwość jego nadużywania, używania ze szkodą dla osób, których wina nie jest znaczna. Trzeba jednak zauważyć, że kwestia ta została pozostawiona ocenie niezależnych i niezawisłych sądów, które ocenią ewentualny zakres i stopień zawinienia. Ponadto także "osoby wchodzące w krąg osób zarządzających, nadzorujących i prowadzących działalność firm z branży turystycznej, a nawet posiadających znikomą część pakietu właścicielski w takich firmach, którzy nie dopełnią, bez intencji działania celowego, pewnych obowiązków ustawowych" mają obowiązek działania z co najmniej niezbędną starannością, z należytą troską o kierunek i sposób działań firm, którymi zarządzają lub których są właścicielami.
191	art. 50	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego	Prośba o wskazanie trybu nakładania kar na podstawie tego przepisu.	Zasygnalizowana problem w rzeczywistości nie zachodzi. Wskazany przepis jest przepisem karnym sensu stricte. Oznacza to, że orzekać je będzie niezależny i niezawisły sąd.
192	art. 51	Polska Izba Ubezpieczeń	Przepis powinien obejmować także tych przedsiębiorców, którzy kontynuują działalność po ogłoszeniu niewypłacalności.	Uwaga niezasadna. Nie ma możliwości kontynuowania działalności po ogłoszeniu niewypłacalności. Zgodnie z art. 25 pkt 4 zawieranie umów po złożeniu oświadczenia o niewypłacalności jest rażącym naruszeniem, co skutkuje wykreśleniem z rejestru.
193	art. 51	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego	Prośba o wskazanie trybu nakładania kar na podstawie tego przepisu.	Zasygnalizowana problem w rzeczywistości nie zachodzi. Wskazany przepis jest przepisem karnym sensu stricte. Oznacza to, że orzekać je będzie niezależny i niezawisły sąd.
194	art. 58	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego	Oplata skarbową w wysokości 17 zł, o której mowa w uzasadnieniu do ww. projektu ustawy w naszej opinii nie odnosi się do zaświadczeń o wpisie do rejestru, czy dokonaniu zmiany wpisu do rejestru, które to dokumenty wydawane są z urzędu, zatem zniesienie opłaty skarbowej za wpis do rejestru zaproponowane w art. 58 projektu ustawy.	Uwaga zasadna. Kwestia zostanie doprecyzowana poprzez wskazanie, że wydanie zaświadczenia następuje na wniosek.
195	art. 60 ust. 1	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	Należałoby rozważyć możliwość wpisania przedsiębiorców, którzy mają wpis do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych z urzędu do rejestru organizatorów turystyki i podmiotów ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych.	Uwaga niezasadna. Zasygnalizowany problem w rzeczywistości został rozwiązany w art. 60 ust. 5.

196	art. 60 ust. 1 i 4	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego	Propozycja zastąpienia wniosku o wpis, wnioskiem o dokonanie zmiany wpisu. Dla wielu przedsiębiorców istotna jest historia wpisu. Trzeba również doprecyzować kwestie wykreślenia z dotychczasowego rejestru.	Uwaga niezasadna. Przedmiotowa kwestia została prawidłowo uregulowana w przepisach zmieniających. Kwestie wpisu do rejestru dotkną w tożsamy sposób wszystkich podmiotów funkcjonujących na rynku.
-----	--------------------	---	---	--

2. Omówienie uwag w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

Lp.	Jednostka redakcyjna / część projektu ustawy	Nazwa podmiotu, który przedstawił stanowisko/ opinię	Stanowisko / opinia podmiotu	Stanowisko MSiT
1	art. 4 pkt 2	United Target	Projekt w sposób niewymagany przez Dyrektywę rozszerza jej stosowanie na wszystkie te przypadki, gdy impreza na podstawie umowy generalnej organizowana jest przez podmiot nie będący konsumentem na rzecz innych osób niż „zatrudnione” przez te podmioty, a więc w szczególności na rzecz kontrahentów/poddostawców/współpracowników nie pozostających w stosunku zatrudnienia.	Uwagę należy ocenić jako zasadną. Przedmiotowa definicja zostanie zmieniona tak, aby była w pełni zgodna z treścią przepisów dyrektywy.
2	art. 4 pkt 2	United Target	Projekt nieprawidłowo tłumaczy zawarte w dyrektywie pojęcie „podróży służbowej” w sposób sugerujący, iż odnosi się ono wyłącznie do podróży służbowych w rozumieniu polskiego kodeksu pracy, podczas gdy w w/w wersji angielskiej, nie posłużono się pojęciem: w angielskiej wersji jest mowa o „business travel”, co niewątpliwie odnosi się do podróży biznesowych (w tym służbowych), a nie tylko podróży służbowych. Proponuje się następujące brzmienie art. 4 pkt 2 : "impresz turystycznych i powiązanych usług turystycznych nabywanych na podstawie umowy generalnej o organizowanie podróży biznesowych zawieranych pomiędzy przedsiębiorcą a inną osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej działającą w celach związanych z jej działalnością odpłatną, zarobkową lub zawodową, na rzecz osób zatrudnionych przez te podmioty"	Uwagę należy ocenić jako nieuzasadnioną. Przedmiotowa kwestia została jednoznacznie określona w dyrektywie. Przyjęta regulacja jest z nią w pełni zgodna (vide oficjalne tłumaczenie dyrektywy). Należy przypomnieć, że wiążące w procesie implementacji są przepisy dyrektywy i ich brzmienie, a nie motywy dyrektywy.

3. Uwagi, które wpłynęły po upływie terminu wyznaczonego do zgłaszania uwag w ramach konsultacji publicznych

Lp.	Jednostka redakcyjna / część projektu ustawy	Nazwa podmiotu, który przedstawił stanowisko/ opinię	Stanowisko / opinia podmiotu
1		Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Zwraca się uwagę na przygotowywanie aktów prawnych w sposób czytelny dla przedsiębiorców. Zaproponowana ustawa o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych, a w szczególności art. 6 i 7 stanowią zapisy trudne do zinterpretowania. Ponadto sformułowane definicje zawarte w art. 5 wymagają wyjaśnienia i doprecyzowania.

2		Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Czy przez definicję organizatora turystyki należy rozumieć również przedsiębiorcę, który organizuje imprezy turystyczne lecz nie oferuje ich i nie sprzedaje finalnemu klientowi lecz organizatorowi, który podpisuje z klientem umowę na swoim druku? W przypadku wystąpienia niewypłacalności, który podmiot będzie odpowiedzialny i z którego zabezpieczenia należałoby wówczas uruchamiać środki.
3	art. 4	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Podmioty wymienione w art. 4 projektu ustawy stanowią znikomy element rynku i tak naprawdę po wejściu w życie nowej ustawy niewiele zostanie zmienione. W związku z powyższym, art. 4 projektu ustawy powinien objąć szerszą grupę podmiotów działających na rynku turystycznym organizujących imprezy tylko w kraju lecz przyjmujących całość zapłaty po realizacji imprezy.
4	art. 5	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	W art. 5 natomiast zabrakło precyzyjnej definicji „okazjonalnie” i „ograniczona grupa podróżnych” co może prowadzić do dowolnych interpretacji tego zapisu. Określenia te będą kluczowe przy wyłączeniu z zakresu regulacji tego typu podmiotów.

5	art. 21	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Proponujemy jednoznacznie określić jaki dokument potwierdza dokonanie wpisu do wykazu zgłoszeń podmiotów zagranicznych. Ponadto zwracamy uwagę na brak informacji w jakim języku kopia zabezpieczenia finansowego powinna zostać złożona
6	art. 25	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Proponujemy rozszerzyć katalog rażących naruszeń o wprowadzenie zapisu: „złożenie oświadczenia o niewypłacalności lub w przypadku braku możliwości uzyskania oświadczenia zwrócenie się przez marszałka o wypłatę środków z zabezpieczeń finansowych bezpośrednio podróżnym bez uzyskania tego oświadczenia, jeżeli okoliczności w oczywisty sposób wskazują, że organizator turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych nie jest w stanie wywiązać się z umów zawartych z podróżnymi oraz zapewnić pokrycia kosztów powrotu podróżnych do kraju lub zapewnić podróżnym zwrotu wpłat lub ich części wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną lub powiązane usługi turystyczne, które nie zostały lub nie zostały lub nie zostaną zrealizowane”, oraz w pkt. 6 wykreślić „mimo wezwania”.
7	art. 35 ust. 2 pkt 4	Europejskie Centrum Konsumenckie	Europejskie Centrum Konsumenckie proponuje zmienić brzmienie art. 35 ust. 2 pkt. 4 na : dokładny termin rozpoczęcia imprezy oraz jej zakończenia.

8	art. 35 ust. 2 pkt. 14	Europejskie Centrum Konsumentckie	ECK proponuje zastąpić odwołanie do dyrektywy 2015/2302/UE odniesieniem do ustawy o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz.U. z 2016, poz. 1823) oraz zamienić termin odpowiednio „rozstrzygnięcie” na „rozwiązanie” .
9	art. 35 ust.2 pkt. 14	Europejskie Centrum Konsumentckie	ECK proponuje rozwinąć przepis po apostrofie: „informacje na temat dostępnych wewnętrznych procedur skargowych powinny zawierać adres, pod którym konsument może składać reklamacje, oraz zasady korzystania z tych procedur” .
10	art. 42 ust. 5	Europejskie Centrum Konsumentckie	ECK Polska proponuje zmienić w następującej treści: „Roszczenia, o których mowa w ust. 1 i 2, przedawniają się z upływem 10 lat”.
11	art. 44 ust. 3	Europejskie Centrum Konsumentckie	Europejskie Centrum Konsumentckie proponuje po apostrofie dodać zdanie w brzmieniu: „Ciężar udowodnienia tego faktu spoczywa na organizatorze turystyki”.
12		Stowarzyszenie Zarządców Obiektów Rekreacyjno-Turystycznych	Zakres merytoryczny projektu ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych, nie należy do zadań statutowych Stowarzyszenia Zarządców Obiektów Rekreacyjno-Turystycznych